

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXIII ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2007. NOVEMBER 13.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

11.

A MAGYAR KÖZOKTATÁS NAPJÁN

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) a hazai közoktatás helyzetének, gondjainak bemutatására, valós társadalmi megítélésének elősegítésére, valamint a válság felszámolásához szükséges országos és helyi döntések meghozatala, a közös cselekvés kialakítása céljából 1991 óta tartja számon november 22-ét a **magyar közoktatás napjaként**. Ezzel nem ünnepet, hanem olyan akciónapot kívántunk létrehozni, amelyen az aktuálisan zajló költségvetési vitákhoz kapcsolódva felhívjuk a döntéshozók és a közvélemény figyelmét a közoktatás stratégiai jelentőségére, fejlesztésének szükségességére. Azért, hogy a döntések ne csak pénzügyi szemlélet alapján szülessenek, hanem fejeződjék ki bennük a nemzet gondoskodása saját jövőjéről, hogy ne szoruljanak háttérbe a szakmai szempontok, a tanulói, szülői, pedagógusérdekek. Ezt kívánjuk elősegíteni azzal, hogy e **naphoz kapcsolódva a közoktatási intézményekbe hívjuk az országgyűlési képviselőket. Folytassanak párbeszédet a pedagógusokkal, szerezzenek közvetlen tapasztalatokat az óvodák, iskolák, kollégiumok, nevelőintézmények működéséről, eredményeiről és mindennapi gondjairól. Döntéseiket pedig mindezek figyelembevételével hozzák meg!**

1. Ezúton is felhívjuk a figyelmet arra, hogy az **eredményes nevelés-oktatás, a gyermekkori fejlesztés a leghatékonyabb közösségi beruházás**. Társadalmi megtérülési mértéke felülmúlja az infrastrukturális és egyéb fejlesztési programokat (autópálya-építés, agrártámogatások stb.). Ám ezek a befektetések csak évtizedek múltán térülhetnek meg, mint ahogy a rosszul működő közoktatás negatív hatásai is a felnőttkorra érelik meg a kudarccokat.

2. **Az Európai Unióban nálunk a legnagyobb az iskolák közötti egyenlőtlenség**, ahol a szülők társadalmi helyzete befolyásolja a legerősebben a gyermekek iskolai teljesítményét. Márpedig azok számára, akik az iskolából lemaradással, szakképzettség nélkül lépnek ki, nincs esély elhelyezkedni sem a hazai, sem az uniós munkaerőpiacon. A tartós inaktivitás pedig olyan megélhetési stratégiát és – ezt megerősítő – szubkultúrát hoz létre, amely e rétegek gyermekeit a munkátlanság világába tereli.

3. **Napjainkban Magyarországon a különleges pedagógusi erőfeszítésre készítő tanulók** (halmozottan hátrányos helyzetűek, hátrányos helyzetűek, sajátos nevelési igényűek) **aránya országosan 43 százalék. Három megyében eléri a 70, öt megyében pedig a 60 százalékot**. Mindez speciális pedagógusi felkészültséget, sokszor emberfeletti küzdelmet, intenzív kiscsoportos és egyéni foglalkozásokat is igényel. Ennek feltételei általában nincsenek meg, ezért az „esélyegyenlőséget teremtő, korszerű közoktatást” célul tűző kormányprogram sem valósulhat meg.

4. **A magyar közoktatás gondjainak felszámolásához nem elég csupán szakmai programokat készíteni**. Nem elég csupán közoktatásunk műszaki állapotát, infrastruktúráját az európai uniós fejlesztési forrásokkal XXI. századi szintre emelni. Emellett a megfelelő személyi, finanszírozási, fenntartási és egyéb feltételeket is meg kell teremteni, hiszen az oktatás nemzetstratégiai ügy. A konvergenciaprogram teljesülésével párhuzamosan kapjon társadalompolitikai prioritást!

5. **A magyar közoktatás feltételei az elmúlt másfél évtizedben és a legutóbbi években is összességében romlottak**. A jövő évi költségvetési törvénytervezet is ezt vetíti előre: nagyobb létszámú osztályok, szűkülő napközi és tanulószobai ellátás, apadó szakköri és felzárkóztató foglalkozás. Kevesebb lehetőség lesz a pedagógusok továbbképzésére, tovább csökkennek a reálkeresetek.

A legutóbbi tanévváltáskor bekövetkezett változások hatásai alapos tanulmányozást igényelnek. Az oktatási tárca ne csak az iskolák műszaki állapotára vonatkozóan készítsen felmérést; részletes elemzés várat magára a személyi és egyéb feltételek tekintetében is. **Erre a vizsgálatra, valamint az oktatási kerekasztal javaslataira támaszkodva végre valódi fejlesztési program szükséges**. Egyebek között el kell végezni az önkormányzati, fenntartói finanszírozási rendszer módosítását, a pedagógusképzés reformját, meg kell teremteni a továbbképzés jelenleginél jobb lehetőségeit. A negatív szelekciós folyamatok megállításához pedig a pedagógusbérek tartós és kiszámítható növelésével, a minőségi munka fokozott elismerésével és a közszolgáltatással járó garanciák, juttatások bővítésével kell hozzájárulni.

a PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Országos Vezetősége



A TARTALOMBÓL:

- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**
- **MEGÁLLAPODÁS A SZAKSZERVEZETEK KÖZÖTT**
- **EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM**
- **LEVÉL A MINISZTERELNÖKNEK**
- **KEREKASZTAL-VITAANYAG A SZAKKÉPZÉSRŐL**
- **SEGÍTSÉG A PÁLYÁZATOKHOZ**
- **SZOLGÁLTATÁSOK, KEDVEZMÉNYEK PSZ-TAGOKNAK**
- **SZAMÁR VAGY, FIAM!**
- **ÁLLÁSFOGLALÁS A JÖVŐ ÉVI KÖLTSÉGVETÉSRŐL**
- **PL-ÚTMUTATÓ:**
 - Munkajogi kérdések;
 - Figyelemre méltó bírósági döntések;
 - Társulás, jogutódlás;
 - Iratok a munkaviszonnyal kapcsolatban

A kilencvenötödik (!) születésnapon

A PSZ Országos Irodájának vezetői, munkatársai, nyugdíjasai 2007. november 8-án köszöntötték *Dr. Fényi András* kilencvenötödik születésnapja alkalmából. Bandi bácsi, a Pedagógusok Lapja olvasószerkesztője 1912. november 9-én született Tolcsván. Élete szorosan összeforrt szakszervezetünkkel, ezen belül lapunkkal. Alapító tagja a PSZ-nek, és tanári munkája mellett az 1945 őszétől megjelenő Pedagógus Értesítő, majd Pedagógusok Lapja munkatársa, olvasószerkesztője volt. Ilyen jellegű feladatot a Budapesti Nevelőnél is több évtizeden keresztül ellátott. Tanári pályájának főbb állomásai: Fáy András Gimnázium, Madách Imre Gimnázium, Toldy Ferenc Gimnázium, Fazekas Mihály Gimnázium. Jelentős színház történeti esemény is fűződik nevéhez: a Madách Gimnázium diákjai 1953-ban előadták Az ember tragédiáját. Akkor, amikor a hazai színházak nem játszhatták ezt a klasszikus darabot. Dr. Fényi András igazgatóként és magyar-latin szakos tanárként is segítette ennek létrejöttét.

Bandi bácsinak, a Pedagógusok Lapja örökös szerkesztőjének 95. születésnapján gratulálunk, és erőt, egészséget, sok boldogságot kívánunk!

AZ IDŐSEK VILÁGNAPJA

Emlékezés és emlékeztetés

Egyre több „ünnepnap” sorjázik a tudatunkban és a személyes naptárunkban. Csak győzzük számon tartani! Ezek között van egy, amely különleges figyelmet érdemel. Az ENSZ 1991-ben *október elsejét az idősök világnapjává* nyilvánította. A határozat értelmezése rendkívül gazdag, hiszen mondanivalója az ünnepi megemlékezéstől az idősökkel való mindennapi gondoskodásig terjed.

Ennek a gazdag tartalomnak jegyében zajlott le – az előző évekéhez hasonlóan – az az ünnepség is, melyet a Nyugdíjas Pedagógusok Otthona fővárosi, máriaremetei telepén október 2-án rendeztek. Erről szólunk most krónikás felsorolással.

Megjelentek természetesen az ünnepi műsoron az otthon lakói mindannyian, akiket betegség nem kötött az ágyhoz. Ott voltak a budapesti Ódry Árpád Művészotthon és a Verezegyházi Idősök Otthona képviselői is.

Rissai Lászlóné, a neves intézményvezető változatos köszöntőjével indult a műsor. *Montvai Rozália*, az otthon lakója, a kulturált programok szervezője a tavalyi eredményeket ismertette. Őt *dr. Láng Zsolt* kerületi polgármester hozzászólása követte.

A mintegy „hivatalos” rész színes, változatos műsorszámokkal folytatódott. Ezúttal sem hiányzott a Bíró utcai óvodások szereplése, akik *Nagy Katalin* vezetésével szólaltak meg kedves bájjal és nagy tetszéssel. Az otthon egyik lakójának, *Szentesi Jánosné*nek Ünnepelünk című versét *Poós Judit* mentálhigiénés csoportvezető adta elő megható művészettel. Természetesen nem hiányzott *Tabányi Mihály*, a világhírű harmonikaművész sem. A *Misztrál Együttes* négy fiatalja ismert költeményeket szólaltatott meg. Záró akkordként *Lovasi Tamás* és *növendékei* régi slágerekkel ébresztettek a hallgatóságban feledhetetlen emlékeket.

Az ünnepély egyszerre volt *emlékezés és emlékeztetés*. Hiszen nyilvánvaló, hogy az idősöknek – bármily társadalmi réteg tagjai is – nem csupán színvonalas egyszeri ünnepség jár, hanem folyamatos gondoskodás. Mégpedig nem akármilyen, hanem a lehető legjobb. Ez nemcsak annak feladatát, akinek „hivatala” vagy vállalt hivatása az idősökkel való rendszeres foglalkozás, de társadalmunk minden tagjának. A különféle megmozdulásokat olvasva, erre számtalan lehetőség kínálkozik. S ennek a törődésnek vezérlő jellegje: „Életet az éveknek!”

Juhász Gyula, irodalmunk egyik nagysága, aki maga is jeles pedagógus volt, írja egy 1925-ös versében személyes vonatkozással: „Az ember sokszor megszépül, ha eljő / az öregség.” Hadd legyen ez vigasztaló valóság minden idős embertársunknak.

(Zárójelben jegyezzük meg: a budapesti II. kerületi önkormányzati lap, a *Budai Polgár* idei 21., október 19-én megjelent számában a 9. oldalon tudósít az ünnepségről.) (fényi)

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja internetes honlapunkkal (www.pedagogusok.hu) együtt szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el, településenként egy címre postázva. Amennyiben több intézmény van egy településen, a helyi PSZ-szervezet terjeszti tovább a példányokat. Föltétlenül szükséges, hogy lapunkat minden intézményben késlekedés nélkül megkapja a PSZ-alapszervezet titkára. Az ő felelőssége pedig abban rejlik, hogy egyrészt maga gondosan elolvassa és számonkért gyűjtse a lapot, másrészt igyekezzék minél több kollégával megismertetni. *Egyre több intézmény nevelőtestületi szobájában, könyvtári olvasótermében is hozzáférhető már lapunk. Jól bevált gyakorlat, ha egy-egy érdeklődést keltő, aktuális írás fénymásolata vagy a lapban olykor megjelenő miniplakát a hirdetőtáblára is kikerül. A zöld PL-útmutatóban szereplő, jogszabály-ismertető anyagainkat pedig tanácsos a PSZ-tisztségviselőnek és az intézményvezetőnek együttesen áttekinteni, megbeszélni.* Így sokkal kevesebb félreértés, esetleges konfliktus adódik.

Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés díja 5% áfával 3 850 forint, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk. Csak a befizetés megérkezését követően, utólag tudunk számlát küldeni.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változtatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldal 40.000, negyedoldal 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 20 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

Pedagógus Sakk Kupa

2004 és 2005 után immár harmadszor rendezték meg az idén Miskolcon, a Teleki Tehetséggondozó Kollégiumban a Pedagógus Sakk Kupát, amelyhez támogatást nyújtott a B-A-Z Megyei Közgyűlés Mecénás Alapja 50 000 Ft összegben.

A versenyre az ország több területéről érkezett nevezés (Budapest, Nyíregyháza, Eger, Borsod megye intézményei), a helyszínen azonban nem jelent meg mindenki a benevezettek közül. Így egy kicsit kisebb létszámmal (19 fő) és kevesebb (7) fordulóval zajlott le a jó hangulatú agytorna. A PSZ B-A-Z Megyei Szövetsége fővédnökként támogatta a rendezvényt.

A végeredmény:

1. *Kiss Pál* nemzetközi mester 7 pont, Bornemissza Szakközép-, Szakiskola és Kollégium, Eger; 2. *Benicsák János* 5 pont, Wesselényi Szakközépiskola, Nyíregyháza; 3. *Bánszky Miklós* 5 pont, Serényi Béla Gimnázium és Mezőgazdasági Szakközépiskola, Putnok.

Különdíjak:

Női: *Bognárné Cynolter Erzsébet* női FIDE /Nemzetközi Sakkszövetség/ mester 2,5 pont, Budapest; Senior: *Rekó János* 4,5 pont, Kós K. Építőipari Szakközépiskola, Miskolc; Élő pont nélküli: *Králik Gábor* 3,5 pont, Bláthy Ottó Szakközépiskola, Miskolc.

Az első három helyezett és a különdíjasok egy-egy (fából készült, nagyméretű) sakkfigurát és sakk könyvet vehettek át.

Valamennyi résztvevő kapott emléklapot, sakkújságot és képeslapot, amely sakkfeladványt tartalmaz. A figurák és a könyvek összértéke 40 000 Ft.

A résztvevők nagy várakozással tekintettek az esemény elé, ahol a sok problémával küzdő pedagógus társadalom tagjai számára a kötetlen beszélgetés mellett a jó hangulatú verseny kellemes kikapcsolódást is jelentett. El kellene azon gondolkodni, hogy a sakk sportág a PSZ által szervezett nyári Pedagógus Kupák sorát is bővíthetné.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Arok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András, dr. Dalos Gábor**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@internet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Elnöksége** 2007. október 14-én áttekintette a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola együttműködési indítványát, amelynek részletes kimunkálására munkabizottságot hozott létre. Ezt követően megvitatta a jövő évi költségvetési törvényjavaslat közösktatást érintő fejezeteit, és tervezetet alakított ki a PSZ álláspontjára. Végül az SZMSZ módosítására vonatkozó elképzelést tárgyalta meg.

A **PSZ Országos Vezetősége** 2007. október 15-i ülésén tájékoztatást kapott a legutóbbi időszak szakszervezeti-érdekvédelmi tevékenységéről. Megvitatta a 2008. évi költségvetési törvénytervezet ágazatunkat érintő részeit, majd állásfoglalást fogadott el. (Lásd lapunk hátsó borítóján.) Döntött az október 25-i akciónapról (lásd lapunk 6. oldalát), és a magyar közösktatás napjához kapcsolódó PSZ-feladatokról (lásd lapunk címlapját). Végül elfogadta a PSZ központi szervezeti és működési szabályzatára vonatkozó javaslatot.

A **PSZ Országos Vezetősége** 2007. november 12-i ülésén megválasztotta a kongresszusi beszámoló szerkesztő bizottságát (elnök: *Szlankó Erzsébet*; tagok: *Horváth István, Szabó Gáborné, Makár Barnabásné, dr. Kiss Attiláné*), majd a programszerkesztő bizottságot (elnök: *Galló Istvánné*; tagok: *Békési Tamás, Ammerné Nagymihály Emilia, Udvardy Béla, Fülöpné Szűcs Mária*). Ezt követően értékelte az akciónap tapasztalatait, majd a magyar közösktatás napjával, a képviselői meghívásokkal kapcsolatos feladatok megbeszélésére került sor.

Az **Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT)** többször is tárgyalta a közszféra jövő évi béreiről. A szakszervezeti oldal véleménye szerint a kormány által javasolt 4%-os bértáblaemelésen túl szükség van a pótlékalap emelésére és egy félhavi bér egyszeri kifizetésére is. A tárgyalások tovább folynak.

A **Közösktatáspolitikai Tanács (KÖPT)** 2007. október 27-i ülésén a PSZ képviseletében *Szlankó Erzsébet* alelnök és *dr. Horváth Péter* igazgató-titkár vett részt. A költségvetési törvénytervezettel kapcsolatban a szakszervezeti oldal elfogadta a PSZ javaslatát (lásd

lapunk hátsó borítóján) és a vitában ezt képviselve érvelt. Majd különböző jogszabály-módosításokról folyt a vita.

Az **öt szakszervezeti konföderáció közös tüntetésére** 2007. november 10-én délelőtt került sor a Miniszterelnöki Hivatal előtti téren. A tüntetők azt követelték, hogy ne tűzze napirendre a parlament az egészségbiztosítási rendszer átalakítására beterjesztett törvényjavaslat általános vitáját, mert a társadalom számára elfogadhatatlan a koncepció (lásd a miniszterelnökhöz írt SZEF-levelet lapunk 6. oldalán). A hat országos érdekképviseletből öt (Autonómok, ÉSZT, MSZOSZ, Munkástanácsok, SZEF) tartott demonstrációt az új egészségbiztosítási rendszer általános vitájának e hétre kitűzött kezdete előtt. Arra kívánták felhívni a figyelmet: a koncepció nyilvánosságra kerülése óta nem sikerült érdemi párbeszédet elérni ez ügyben, az aggályokra pedig nem kaptak elfogadható válaszokat. A tüntetésen, amelyen számos civil szervezet is részt vett, felolvasták azt a levelet, amelyben az öt tömörülés az elmaradt párbeszéd elősegítését kéri Szili Katalintól, az Országgyűlés elnökétől. A tüntetésen egyebek között felszólalt *Varga László*, a SZEF elnöke is.

A **páneurópai struktúra kelet-közép-európai országai** 2007. október 3. és 6. között Rigában találkoztak. A konferencián a szakképzés helyzetéről, a szakképzésben jelentkező szakszervezeti problémákról, az európai diplomák ekvivalenciájáról szóló egyezmény szakképzésre gyakorolt hatásáról tanácskoztak. A Pedagógusok Szakszervezetét *Szlankó Erzsébet* alelnök és *dr. Horváth Péter* igazgató-titkár képviselte.

A **romániai Spiru Haret Pedagógus-szakszervezet** három fős delegációja 2007. november 8-10-én a PSZ vendégeként Budapesten tartózkodott. A kétoldalú és az uniós szintű együttműködésről tárgyaltak, amelyről *Gheorghie Isvoranu* és *Arok Antal* elnökök megállapodást írtak alá. Ebben egyebek között szerepel a tisztségviselők képzésére, közös pályázatokra, kölcsönös üdülési lehetőségekre, szolgáltatásokra vonatkozó együttműködés.

MEGÁLLAPODÁS

a közösktatási szakszervezetek együttműködéséről

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) e tanév elején azzal a felhívással fordult a közösktatás területén működő szakszervezetekhez, hogy együttműködésük ne csak esetleges legyen, hanem rendszeres és a korábbinál szélesebb körű. Többfordulós tárgyalássorozat után az alábbi megállapodás született meg, amelynek aláírására 2007. november 5-én került sor. Felhívásunkra csupán a Keresztény Pedagógusok Szakszervezete nem reagált.

Az együttműködő szakszervezetek kinyilvánítják, hogy közös céljuk a közösktatásban, szakképzésben, művészetoktatásban, oktatásirányításban, kutatásban dolgozók élet- és munkakörülményeinek és bérhelyzetének a javítása, a foglalkoztatási biztonság, valamint a társadalmi presztízs növelése. Ennek elősegítése érdekében megállapodnak abban, hogy rendszeresebbé teszik véleményük, tevékenységük összehangolását az országos fórumokon való erőteljes megjelenés érdekében.

A fenti cél eléréséért az aláíró szervezetek

- a közös álláspont kialakítására szükség szerint, de legalább kéthavonta egyeztető tanácskozást folytatnak a kormány által előterjesztett szakmai, foglalkoztatási és bérezési dokumentumokról, konszenzus esetén a szükséges közös akciókról;
- az érdekegyeztetésen szereplő dokumentumok megtárgyalására három munkanapon belül rendkívüli ülést tartanak;
- egyetértenek abban, hogy a célokat az egyes szervezetek függetlenségének, esetleges eltérő álláspontjának, aktív tevékenységének tiszteletben tartásával kívánják elérni;
- megállapodnak abban, hogy közös érdekük a minőségi oktatást eredményező intézményfenntartási, finanszírozási és irányítási rendszer kialakítása. Ezért közösen megalkotják a szervezetek szerint tárgyalandó kérdések listáját és közös kezdeményezésekkel élnek;
- az ülésekről emlékeztetőt készítenek az időpont, a részt vevő szervezetek, a tárgyaló témák felsorolásával, továbbá a közös és a különböző álláspontok megjelölésével;
- konszenzusra törekszenek és az így kialakított álláspontjukat közösen képviselik, szükség szerint a nyilvánosság előtt is;
- megállapodnak abban, hogy az együttműködés elveinek és az álláspontoknak az előzetes egyeztetése a szakszervezetek nemzeti közti tevékenységére is kiterjed.

Pedagógusok Szakszervezete; Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete; Magyar Közösktatási és Szakképzési Szakszervezet; Agrárösktatási és Kutatási Dolgozók Szakszervezete; Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete; az alakuló Ösktatási Vezetők Szakszervezete

TAGOZATRÓL TAGOZATRA

A **PSZ Gyógypedagógiai Tagozatának Intézőbizottsága** 2007. október 4-én ülésezett. Nagy érdeklődés kísérte *Szlankó Erzsébetnek*, a PSZ alelnökének tájékoztatóját az alapszabály és ezzel összhangban az SZMSZ és a választási szabályzat módosulásáról, valamint a PSZ országos vezetésében bekövetkezett változásokról.

Az alapdokumentumokból adódó feladatként – a 2008-as tisztújító kongresszusra való felkészülés jegyében – az intézőbizottság vállalta az intézményhálózat változását követő intézményi országos lista elkészítését.

A tagozat elnöke, *Ammerné Nagymihály Emília* beszélt az oktatási kerekasztal tagozatunkat is érintő munkájáról, különösen az első szakaszt lezáró szakmai konferenciáról, melyen *Árok Antal* elnöknek, a kerekasztal tagjának a meghívására vett részt. A fenti szakmai grémium által eddig tárgyalt témákról, az elkészített szakmai anyagokról rendszeresen tájékoztat a Pedagógusok Lapja, legfrissebb információ a www.magyarorszagholnap.hu honlapon található.

A tagozati ülésen szó volt a Közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 2007. évi LXXXLII. törvénnyel történt módosításáról.

A törvénymódosítás kiemelten érinti a pedagógiai szakszolgáltatások közül a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok és a nevelési tanácsadók tevékenységét. 2007. szeptember 1-jétől megváltozott a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók köre is.

Egyelőre az osztály-, csoportlétszám meghatározásánál az SNI körbe tartozó gyermekek mindegyikét két, ill. három tanulóként számítják be. Félő azonban, hogy a további jogszabályok, módosítások e kört szűkíteni fogják. Ezért azt várjuk a Pedagógusok Szakszervezetétől, hogy az SNI tanulók érdekeit figyelembe véve álljon ki a szakmailag megalapozott gyógypedagógiai érdekek mellett.

Az intézőbizottság tervei szerint országos tagozati tanácskozásra a december eleji összevont intézőbizottsági ülést követően kerülne sor.

Az országos tagozati üléshez örömmel vesszük a kollégák témajavaslatait, esetleges kérdéseket. Ezeket, kérjük, juttassák el levélben a PSZ címére *Juhász Olga* nevére, vagy e-mail-ben (juhaszo@pedagogusok.hu). *Járfás Istvánné* IB-tag

A **PSZ Intézményvezetői Tagozata** 2007. október 10-én ülésezett *dr. Pataki Mihály* elnöklésével. A tanácskozás első részében *Árok Antal* elnök és *Galló Istvánné* alelnök tájékoztatást adott a szeptember 29-i munkakongresszus döntéseiről és az érdekegyeztetés aktuális eseményeiről. Ezt követően *dr. Horváth Péter* igazgató-titkár a 2008. évi költségvetési törvényjavaslat közoktatást érintő fejezeteiről adott tájékoztatást. Az ülés második felében *Arató Gergely*, az OKM államtitkárnak tájékoztatója következett a tanévkezdés gondjairól, a megoldásra váró kérdésekről. Az ezt követő élénk vita keretében a Budapesten, Simontornyán, Tapolcán, Tatabányán, Marcaliban, Hatvanban, Kunszentmártonban, Jászvásáron működő intézmények vezetői mutatták be a közoktatás, a tanévindítás problémáit és javasoltak jogszabály-módosításokat. Az államtitkár, alapos felkészültségéről tanúbizonyosságot adva, reagált a felvetésekre és megköszönte a javaslatokat.

A **PSZ Felnőttoktatási és Szakoktatási Tagozat Intézőbizottsága** október 16-án tartotta együttes ülést.

Ez alkalommal elsősorban a törvényi változások, az át-, ki- és megalakuló intézményi struktúrák, a formálódó költségvetési törvénytervezet tették indokolttá a közös tanácskozást.

Dr. Dudás Lilian jogtanácsos vetített képes jogszabály-ismertetését követően *Kósa Mihály*, a Szakoktatási Tagozat elnöke tájékoztatt az OÉT Szakképzési Bizottságának legutóbbi üléséről, beszélt a hét Szakképzési Tanácsadó Testület létrejöttéről, a nekik szánt feladat és hatásköréről, a testület összetételéről, a finanszírozás várható alakulásáról. Beszámolt arról is, hogy a tagozat észrevételezését követően remélhetően sikerül a kiadók összevonasából kiemelni, és eredeti módon és céljának megfelelően használni a szakképzési hozzájárulást.

A közoktatási törvény, a felnőttoktatási törvény, a szakképzési törvény és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvények változásának sokasága rengeteg munkát ró az oktatási intézményekre.

Az új OKJ-ben megjelent a képzési formák, képzési idők módosulása. Emiatt a modulrendszer az iskolarendszerű tanítási keretek között

nem valósítható meg. Felismerve ezt a helyzetet, a NSZFI lehetőséget adott arra, hogy a modulokat tantárgyakká átalakíthassák az intézményekben.

Az oktatási intézmény feladata, célja, hogy a vállalatok, fenntartók, tanulók igényeit kielégítse. Súlyos finanszírozási probléma az önkormányzatoknak, hogy még mindig a 2005-ös normatívákkal kell dolgozniuk. További gond, hogy az oktatásból ismételt elvonások várhatók. Mindezek ismeretében a fenntartó úgy gondolja, hogy tiszta profilú vállalkozóknak nincs szükségük ilyen nagy létszámú szakemberre egy-egy területen.

Tovább rontja a helyzetet, hogy azonos végzettséget, szakmát meg lehet szerezni pár hónap alatt is, szemben az iskolarendszerű képzéssel. További akadály a szakképzési támogatások terén, ha a törvény nem változik, mert csak az az oktatási intézmény részesülhet támogatásban, ahol a tanulói létszám 1500 fő.

Úgy véljük, ezek olyan fajsúlyú problémák, melyek a munka világának egészét, s így természetesen az oktatás-képzés teljes vertikumát érintik. Ezért a decemberi összevont intézőbizottsági tanácskozás központi témájául a szakoktatás-szakképzés, felnőttoktatás-felnőttképzés jogszabályi koncepcionális és pénzügyi összefüggéseit tanácsoljuk megtárgyalni. *Holdampf Sándorné* IB-tag

A **PSZ Óvodai Tagozata** október 24-én tartotta a tanév első intézőbizottsági ülését. Vendégünk volt *Szlankó Erzsébet* alelnök és *Árok Antal* elnök. Az alelnök tájékoztatást adott a szeptember 29-i küldött-értekezlet munkájáról és a személyi változásokról. Beszélt a költségvetési törvénytervezetről, elsősorban a közoktatást érintő részéről, szövegezte a közoktatási törvény legújabb módosításairól is.

Az egyre lehetetlenebbé váló helyzet, valamint a kormányzat „oktatást nyomorító” intézkedései miatt – hasonló módon az elmúlt évhez – november 22-én, a közoktatás napján intézménylátogatásra invitálja a PSZ a parlament képviselőit. Így kívánja szembesíteni a törvényalkotóit a közoktatásban kialakult valósággal. *Szlankó Erzsébet* szövegezte a PSZ országos akciónapjáról, október 25-éről, amikor kollégáink munkahelyi fórumokat tartottak és levelet írtak a miniszterelnöknek és a miniszternek.

Nem volt kevésbé izgalmas *Árok Antal* tájékoztatója sem, aki az oktatási kerekasztal munkáját, a bértárgyalások jelenlegi helyzetét, valamint a 13. havi juttatás várható alakulását ismertette. Mindkét előadó számos kérdésre válaszolt, de a témák „kibontására” majd a december eleji összevont intézőbizottsági ülésen lesz mód. Bizottságunk úgy döntött, hogy országos tanácskozásra ezt követően kerül majd sor. Elfogadtuk a tanév tagozati ütemtervét, s megbeszéltük a választásra való felkészülés tennivalóit is. *Verba Attiláné* IB-tag

A **PSZ Országos Ifjúsági Tagozata** 2007. október 31-én tartotta soros intézőbizottsági ülését. *Vrbovszki Beáta* elnök köszöntötte a résztvevőket, majd lényegretörő tájékoztatást adott az elmúlt két hónap szakszervezeti, érdekvédelmi eseményeiről, kiemelve a PSZ szeptember végi munkakongresszusának tapasztalatait. Ismertette a bekövetkezett személyi változásokat, illetve a PSZ alapszabályának módosításáról szóló vitát. Szó esett a 2007/2008-as tanév érdekvédelmi feladatait tartalmazó PSZ-állásfoglalásról, valamint az októberi közoktatási akciónapról is.

Ezután a SZEF Szövetségi Tanácsának szeptember 25-i üléséről az ifjúsági tagozatot képviselő *Szálkai Csaba* tartott rövid beszámolót (egyebek közt a SZEF Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadásáról, a SZEF elnöke által felvázolt, az OÉT-, OKÉT-tárgyalásokon képviselt SZEF-álláspontról a 2008-as keresetekre vonatkozóan). Ezt követően a tagozat az évi munkarendjével kapcsolatos vélemények, elképzelések kerültek napirendre, továbbá a jövő tavaszi választásokat előkészítő munka elemei, határidői is.

A mindvégig barátságos hangulatú ülés befejező részében kötetlen beszélgetés folyt a közoktatás mai helyzetéről, az általunk (is) tapasztalt „hétköznapi” dolgokról, nehézségekről, például a fiatal pedagógusokat is érintő elbocsátásokról s a kötelezőóra-szám emeléséről. Felvetődött az a gondolat, hogy célszerűbb lenne nagyobb súlyt helyezni a fiatalokat érintő kérdésekre, lehetőségek (üdülés, lakáshitel, egyéb kedvezmények), képzések összegyűjtésére, megjelenítésére.

Szálkai Csaba alelnök

EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM

E rovatunkban rendszeresen közzé tesszük az Európai Uniónak az oktatást, a humán szférát, a munka világát érintő szándékait, lépéseit, az érdekegyeztetéssel, a szociális párbeszéddel, az európai szakszervezeti mozgalommal kapcsolatos híreket, tudósításokat azzal a céllal, hogy segítsük a pedagógusok, a PSZ-tisztségviselők ismereteinek ez irányú bővítését. Ezúttal Árok Antalnak az október végén Budapesten rendezett nemzetközi szakszervezeti-munkáltatói konferencián elhangzott előadásából adunk közre részleteket. A prezentáció témaköre szorosan kapcsolódik az Európai Bizottságnak a pedagógusok alap- és továbbképzésével foglalkozó anyagához, amelyet az EU tagállamainak oktatási miniszterei 2007. november közepén vitatnak meg. Az Európai Parlament a következő esztendőben fogja tárgyalni ezt az előterjesztést.

❖ **Az Európai Tanács és a Bizottság** az oktatás és képzés területén elért haladásról szóló, 2004. évi közös jelentésében arra szólított fel, hogy határozzák meg a tanárok és oktatók kompetenciáira és képesítéseire vonatkozó közös európai elveket.

❖ A 2006. novemberi ülésen pedig az alábbi megállapításokra jutott: „A tanárok, az oktatók, az egyéb oktatói személyzet, a szaktanácsadó és diákjóléti szolgálatok motiváltsága, készségei és kompetenciái, valamint az iskola vezetőségének minősége kulcsfontosságú tényező a magas szintű tanulási eredmények elérése szempontjából.” „Az oktatói személyzet erőfeszítéseit folyamatos szakmai továbbképzések, valamint a szülőkkel, a diákjóléti szolgálatokkal és a tágabb közösséggel folytatott megfelelő együttműködés által kell támogatni.”

❖ Az oktatásban és a társadalomban bekövetkezett változások új igényeket támasztanak a tanári szakmával szemben. Az alapismeretek átadása mellett például egyre inkább elvárják a tanároktól: segítsenek a fiataloknak abban, hogy az információk memorizálása helyett az alapkészségek elsajátítása révén önálló (autonóm) tanulókka váljanak. Arra ösztönzik a tanárokat, hogy a tanuláshoz az együttműködésen alapuló és konstruktív megközelítést dolgozzák ki és alkalmazzák, és a frontális tanítás helyett inkább segítség és szervezzék meg az órai munkát. *Ezek az új szerepek számos tanítási területen szükségessé teszik a tanárok folyamatos képzését, továbbképzését.*

❖ **Ezek a változások a tanároktól nemcsak az új ismeretek és készségek elsajátítását követelik meg, hanem folyamatos fejlesztésüket is.** Ahhoz, hogy az oktatói személyzet új szerepe által megkövetelt készségekkel és kompetenciákkal felvértezzék a tanárokat egyrészt magas színvonalú alapképzésre, másrészt pedig a tudásalapú társadalomban alapvető fontosságú készségeket átadó, következetes és folyamatos szakmai továbbképzésekre van szükségük.

❖ **Az Európai Unió egészében keveset fektetnek be a tanárok folyamatos szakképzésébe és továbbképzésébe, és a gyakorló tanárok rendelkezésére álló szakmai továbbképzések száma korlátozott.** A tanárok számára csak tizenegy tagállamban kötelező a szakmai továbbképzés, amely általában egyik országban sem haladja meg a 20 órát évente. A kötelező továbbképzési idő egyik tagállamban sem több évi öt napnál, és a legtöbb helyen csak három továbbképzési napot írnak elő évente. Emellett a szakmai továbbképzés kötelezővé tétele keveset árul el a valós részvételi arányról.

❖ **Az oktatási és képzési rendszerek megszervezése és tartalmának meghatározása a tagállamok felelősségi körébe tartozik.** Az Európai Unió feladata a tagállamok támogatása. Európai szinten olyan közösségi programok, mint a *Socrates-program* keretében szervezett *Comenius-* és *Erasmus-*, valamint a *Leonardo Da Vinci-program* támogatták a tanári kompetenciák fejlesztését elősegítő projekteket. Az egész életen át tartó tanulás új programja (2007–2013) kiterjeszti a tanárok mobilitása és a tanárképző intézmények közötti együttműködési projektek támogatásának lehetőségeit.

❖ Az Európai Szociális Alap is fontos eszköze az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésének, beleértve a tanárok tagállamokban történő alapképzését és továbbképzését.

❖ **Az alapelvek az alábbi jellemzőkkel rendelkező európai tanári szakma elképzelését írják le:**

➢ **magas képzettséget igénylő** szakma: valamennyi tanár felsőfokú végzettségű (az alapszintű szakoktatásban részt vevők a szakterületükön magas képesítéssel és megfelelő pedagógiai végzettséggel is rendelkeznek). Valamennyi tanár átfogó szaktudással, jó pedagógiai ismeretekkel, a tanulók irányításához és támogatásához szükséges készségekkel és kompetenciákkal bír, továbbá ismeri a tanítás társadalmi és kulturális dimenzióit;

➢ **az élethosszig tanuló** szakmája: a tanárokat arra ösztönzik, hogy egész életpályájukon képezzék tovább magukat szakmailag. A tanárok és munkaadók elismerik az új tudás elsajátításának fontosságát, és képesek új módszerek alkalmazására, valamint arra, hogy az új ismereteket beépítsék a tanításba;

➢ **mobilitás** szakma: a mobilitás a tanárok alapképzésére és továbbképzésére irányuló programok központi eleme. A tanárokat arra ösztönzik, hogy szakmai továbbképzés céljából más európai országokban dolgozzanak vagy tanuljanak;

➢ **partnerségen** alapuló szakma: a tanárképző intézmények iskolákkal, helyi gazdasági körökkel, szakmai továbbképző központokkal és más érdekelt felekkel együttműködve szervezik tevékenységüket.

Az alapképzés keretében a tanárok nem tudják elsajátítani valamennyi ismeretet és készséget, amelyre pedagógusi pályájukon szükségük lesz. *Valamennyi tanár képzése és továbbképzése egész életen át tartó feladatnak tekintendő, és ennek megfelelően strukturálható és finanszírozható. Magyarországon is meg kell teremteni ennek a feltételeit!*

A pedagógus-szakvizsga, -továbbképzés, -felkészülés támogatását szolgáló, kötött felhasználású normatívák alakulása Magyarországon az elmúlt évezredben

1999. év	21 800 Ft/pedagógus	2004. év	15 000 Ft/pedagógus
2000. év	15 182 Ft/pedagógus	2005. év	15 000 Ft/pedagógus
2001. év	14 420 Ft/pedagógus	2006. év	11 700 Ft/pedagógus
2002. év	14 420 Ft/pedagógus	2007. év	11 700 Ft/pedagógus
2003. év	14 500 Ft/pedagógus	2008. év	11 700 Ft/pedagógus

➢ Ebből a folyamatból vajon milyen üzenetet érez ki a pedagógus? Milyen helyzetbe kerül, milyen következtetésre jut?

➢ – Ha nincs rá forrás, akkor nem is szükséges a pedagógus-továbbképzés. Töröljék el a közoktatási törvényben megfogalmazott kötelezettséget is, és akkor megoldottuk a problémát – mondják jónéhányan.

➢ A PSZ ezt a véleményt hirtelen felindulásból származó, rövidlátó reagálásnak tekinti. Hiszen hová jutna a XXI. század pedagógusa, a magyar közoktatás nélkül? Milyen perspektívákat vázolhatnánk fel a tudásalapú társadalom kialakításában meghatározó szerepre „kijelölt” pedagógus-társadalom számára? Milyen következményekkel járna mindez az oktató-nevelőmunka eredményesebbé tétele, minőségi fejlesztése amúgy is rögzös útján? **Nem ez a követendő irány! Be kell bizonyítani, hogy a hazai oktatás- és nevelésügy e nélkül még inkább kátyúba kerül! Ki kell harcolni ehhez a megfelelő feltételeket!**

LEVELEK A MINISZTERELNÖKNEK ÉS A MINISZTERNEK

A PSZ 2007. október 25-ére hirdetett akciónapján több ezer közoktatási intézményben tartott munkahelyi fórumot. Ezen a szakszervezeti vezető ismertette a jövő évi költségvetési törvényjavaslat ágazatunkat érintő fejezeteit, valamint a PSZ-nek a törvényjavaslattal kapcsolatos álláspontját (lásd hátsó borító). Levelek írására is bátorítottuk kollégáinkat. Felhívásunk nyomán ezernyi levél íródott a miniszterelnök, valamint a miniszter címére. Az általunk javasolt és a kollégák részéről elfogadott szövege az alábbiakban mutatjuk be.

A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának (SZE) elnöke, Varga László miniszterelnökhöz írott levelét is közreadjuk, amely az egészségbiztosítás átalakításával kapcsolatos gondokat fogalmazza meg.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr!

Intézményünkben 2007. október utolsó hetében munkahelyi fórumot rendeztünk, és áttekintettük a kormány által a parlament elé terjesztett jövő évi költségvetési törvénytervezet közoktatásra vonatkozó részeit. Számítatlan olyan problémával találkoztunk, amely tovább növeli nehézségeinket; az elmúlt időszakban amúgy is megszenvedtük a törvénymódosítások nyomán született helyi döntéseket. Keresetünk nemcsak reálértékben, hanem nominálisan is kevesebb lett, sok kollégánkat elbocsátották, nagyobb létszámú tanulócsoportok jöttek létre, intézményeinknek kevesebb pénzből kell gazdálkodniuk. Tehát élet- és munkakörülményeink romlottak.

Hosszú évek óta azt tapasztaljuk, hogy a közoktatás finanszírozása nemcsak a mindig kevés pénz, a folyamatos tökekivonás miatt rossz, hanem a rendszerben is hiba van. A kormány az önkormányzatokra, ők pedig a kormányra mutogatnak, miközben a közoktatás állapota folyamatosan romlik. Így hiába születnek jó oktatáspolitikai elképzelések, a feltételrendszer hiányos volta miatt nem, vagy csak részben valósulnak meg.

Hiába biztatnak bennünket az európai uniós forrásokból majdan megvalósuló iskolafelújítási, -fejlesztési programmal, pályázati lehetőségekkel. Minderre valóban nagy szükség van, ám önmagában ez még nem elégséges a magyar közoktatás felemelkedéséhez: a személyi és egyéb feltételek rendbetétele is szükséges. Különösen azért, mert a tanévkezdéskor újabb nehézségekkel szembesültünk.

– **Tiltakozunk**, mert a 2008-as költségvetési törvényjavaslatban szereplő teljesítménymutatók alapján az átlaglétszámú osztály részére a normatívák 2005 óta nem emelkedtek. A 2007 szeptemberétől érvényes normatívák a korábbiaknak csupán 71-94%-át biztosítják az intézményfenntartó önkormányzatoknak: a legfontosabb, legnagyobb létszámot érintő 16 teljesítménymutatóból tízben.

– **Tiltakozunk**, hogy az ország gazdasági bajaiért, a költségvetési hiányokért elsősorban a közszférát jelölik meg bűnbaknak.

– **Elutasítjuk** azt az álláspontot, hogy az oktatás minőségéért csak a pedagógusok a felelősek.

– **Elfogadhatatlan**, hogy a társadalmilag fontos napközi és tanulószobai feladatok ellátásának finanszírozása évtizedek óta elégtelen, pedig súlyos társadalmi következményeit folyamatosan jeleztük.

– **Érthetetlen és elfogadhatatlan**, hogy a pedagógus-továbbképzésre fordítható támogatási összeg korábban csökkent, most pedig változatlan, a továbbképzések költségei viszont folyamatosan növekednek. Így egyre kevesebb pedagógus tud a továbbképzéseken részt venni, kötelezettségének eleget tenni.

– **Tiltakozunk**, hogy a minőségi munka elismerésére nem jutott pótlólagos forrás, hogy évek óta változatlan a kiemelt munkáért járó keresetkiegészítés összege és számítási módja, ezáltal a teljesítmény elismerésének lehetősége egyre kisebb mértékű. A pótlékok több éve történt befagyasztása is nehezíti az eredményes oktató-nevelő munka ösztönzését, az osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, intézményvezetői feladatok ellátásának megfelelő szintű elismerését.

– **Követeljük**, hogy 2008-ban a reálkeresetek javuljanak a közszférában, hogy a közszolgálati sztrájkbizottság és a kormány megállapodása teljesüljön.

– **Feltétlenül szükségesnek tartjuk**, hogy a szakoktatásban továbbra is garantálva legyen a szakképzési alap, és szolgálja az oktatás területének fejlesztését.

– **Elvárjuk**, hogy a keresetekkel kapcsolatos intézkedések pénzügyi forrásait a tervezett támogatásokon és normatívákon túl, pótlólagosan kapják meg az önkormányzatok.

– **Követeljük**, hogy a társadalmi párbeszéd valós szerephez jusson, hogy valódi érdekegyeztetés folyjék a deklarációk helyett.

Reméljük, hogy levelünk elősegíti az érdemi párbeszédet. Mi ugyanis nyugodt körülmények és megfelelő feltételek között, eredményesen szeretnénk végezni munkánkat. Önnel együtt azt szeretnénk, hogy a felnövekvő generációk tagjai művelt emberként, felkészült munkavállalóként hagyják el az iskolát, az életben állják meg a helyüket, és jó esélyük legyen az elhelyezkedésre a hazai és európai munkaerőpiacon. Márpedig az ehhez szükséges feltételek napjainkban nem állnak rendelkezésre, és emiatt nem, vagy csak hiányosan valósulhat meg a kormányprogramban szereplő, esélyegyenlőséget teremtő, korszerű közoktatás.

A SZE levele Gyurcsány Ferenc kormányfőnek, pártelnöknek

Tisztelt Miniszterelnök Úr! Tisztelt Elnök Úr!

A Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZE) megalakulásától kezdve aktív részese kíván lenni minden olyan folyamatnak, amely egy korszerű, XXI. századi Magyarország és egy, ennek létrehozását is támogató modern közszolgálat kialakítását, létrehozását szolgálja. Soha nem voltunk és nem vagyunk reformellenesek, de soha nem titkoltuk véleményünket, ha a reformnak nevezett átalakítások nem a fenti célokat szolgálták.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! A SZE úgy látja, hogy különösen igaz ez az egészségbiztosítás szándékolt átalakítására. Az ezzel kapcsolatban megjelent koncepció, készülő vagy már a parlament elé beterjesztett törvénytervezet a társadalom jelentős része számára érthetetlen, elfogadhatatlan. Annak ellenére, hogy valamennyien ismerjük a jelenlegi rendszer rossz működését, hogy évek óta politikai egyeztetések zajlanak az átalakításról, a koncepció társadalmi vitájára nem került sor, az országos érdekegyeztetés fórumain érintett szociális partnerek számára nem áll rendelkezésre elegendő idő a benne foglaltak megismerésére. Nem készült az átalakításokról hatástanulmány, megsértve ezzel a jogalkotási törvényt is. Az átfogó átalakítást megelőzően a nyugdíjbiztosítás 1997-es reformjának elemzése, a reformfolyamatot követően az állami felelősségvállalás értékelése elengedhetetlen követelmény lett volna. Elfogadhat-

lan, hogy az egészségügy működtetése ne közösségi feladatként, ne meghatározó társadalmi szolgáltatásként jelenjen meg, hogy a szolgáltatások túkefüggőek és pénzügyi nyereségelvűek legyenek. Ezért a SZE arra kéri a kormányt és a parlamentet, a koalíció meghatározó politikai erejét, az MSZP-t, hogy vonja vissza a törvénytervezetet, illetve ne támogassák a tervezett átalakítást. A társadalmi egészségbiztosítás megőrzéséért és működőképessé tételéért megvalósítandó valóságos reformról haladéktalanul kezdődjön el tárgyalás a szakmai szervezetekkel, a szociális partnerekkel, köztük a SZE-fel is.

Tisztelt Miniszterelnök Úr! A SZE az idén tartotta programalkotó kongresszusát. Az elfogadott dokumentum Ön előtt is ismert. Ebben a programban a SZE a közszolgálatok átfogó reformjával kapcsolatos elvárásait fogalmazta meg. Öszintén sajnáljuk, hogy ezek, egyebek közt az egészségbiztosítás, a közszolgálati munkajogi szabályozás, a tisztességes bérezés, a nyugdíjrendszer, beleértve a kordedvezményes nyugdíjazás szabályait, sem látszanak megvalósulni. Közös érdekünk Magyarország nyugodt, kiegyensúlyozott fejlődése; ahhoz, hogy ez megvalósuljon, kérésünk teljesítése alapvető.

A SZE Ügyvivő Testülete nevében
tisztelttel: Varga László

MAGYARORSZÁG HOLNAP – OKTATÁSI KEREKASZTAL

Lapunkban folyamatosan foglalkozunk az oktatási kerekasztal tevékenységével. Ezúttal a **szakképzés és lemorzsolódás** témakörét vizsgáljuk. **Liskó Ilona** igazgató (Felsőoktatási Kutatóintézet) sokoldalú vitáiratóból adunk közre részleteket. Az ülésen a PSZ képviselőiben részt vett **Árok Antal** alelnök, a kerekasztal tagja és **dr. Kis Attiláné**, a PSZ Felnőttoktatási Tagozatának elnöke. Kérjük kollégáinkat, hogy lapunk segítségével és az interneten (www.magyarorszagholnap.hu) kísérik figyelemmel az oktatási kerekasztal tevékenységét.

A szakiskolák feladata

Az érettségi nélkül szakmát oktató iskolák (szakmunkásképzők) a rendszerváltás előtt is az alsó társadalmi rétegek iskolái voltak, és fontos (politikai értelemben különösen fontosnak deklarált) társadalmi funkciót töltek be, amennyiben a nagy tömegű, szakképzetlen ipari segéd- és betanított munkások, valamint a szakképzettség nélküli mezőgazdasági alkalmazottak gyerekei számára nyújtották a kisléptékű mobilitás, az ipari szakmunkássá válás esélyét. A szülők státusához képest az ipari szakmunkás helyzete szolid, de vitathatatlan emelkedést, és tartós foglalkoztatást jelentett, vagyis mind a szülők, mind a gyerekek szempontjából igéretes perspektívának látszott, és mivel a szakképzetlen réteg igen népes volt, az iskolák válogathattak a jelentkezők közül.

Az elmúlt 30 évben bekövetkezett oktatási expanzió következtében a szülők iskolázottsági adatai ugyan fokozatosan javultak, a szakiskola mégis a legalsó társadalmi rétegek középfokú iskolája maradt. Jelenleg azoknak a szakmunkás szülőknél a gyerekei járnak ide, akiknek a rendszerváltást követő gazdasági átalakulás elbizonytalanította korábbi, biztos egzisztenciát jelentő szakmunkás státusát, valamint azoknak a „leszakadó” családoknak a gyerekei, amelyek iskolázottság tekintetében „lemaradtak”, gazdaságilag elmaradott régiókban és településeken élnek, szegények és munkanélküliek, és amelyek jelenleg is a szakiskoláktól remélik gyerekeik számára a társadalmi emelkedést.

Az intézetünkben az elmúlt két évtizedben gyűjtött kutatási adatok rendre szoros összefüggést tártak fel a tanulók családi körülményei és a középfokú iskolák képzési formái között. A gimnáziumok tanulói közül az átlagosnál többen laktak nagyvárosokban, a szakiskolák tanulói közül pedig az átlagosnál többen laktak kisvárosokban és községekben. A szerkezetváltó gimnáziumok tanulóinak több mint kétharmada, a hagyományos gimnáziumok tanulóinak pedig több mint fele helyben lakó, míg a szakiskolások több mint fele bejáró. 2002-ben az összes, középfokon végző tanuló között 2% volt a magukat cigány nemzetiségűnek vallók aránya. A szakközépiszkolákban ez az arány megfelelt az átlagnak, a szakiskolai osztályokban az átlag kétszerese volt, a hagyományos gimnáziumi osztályokban az átlag fele, a szerkezetváltó gimnáziumok osztályaiban pedig egyetlen cigány tanulót sem találtunk. Hasonló eredményekre jutottunk a tanulók családi együttélésének vizsgálata közben is. Azt tapasztaltuk, hogy minél magasabb presztízsű képzési formában tanul egy gyerek, annál valószínűbb, hogy rendezett családi körülmények között él.

A rendszerváltás után a szakiskolák gazdasági környezete viszonylag gyorsan és radikálisan megváltozott:

- A gazdaság átalakulásával együtt átalakult a foglalkoztatottak szakma-struktúrája, s így ezt a képzési struktúrának is követnie kellett, vagyis a korábban nagy tömegben oktatott ipari és mezőgazdasági szakmunkások helyett egyre több, a szolgáltatásban és a terciér szektorban foglalkoztatható szakmunkásra lett szükség.
- Megszűntek azok az állami ipari nagyüzemek, amelyek az iskolák számára a gyakorlati képzőhelyek többségét adták, ezért az iskolákban kellett tanműhelyi képzőhelyeket kialakítani, ill. a korábban 2-3 nagyüzemmel való kooperáció helyett kisvállalkozók tömegével kellett a külső gyakorlóhelyekről egyezkedni.
- A gazdaságban és az iskolák környezetében megjelent a munkapiaci verseny, ill. a munkanélküliség veszélye, vagyis a végzős tanulók elhelyezkedése már korántsem volt olyan mértékben biztos, mint korábban.
- A gazdasági környezetben fokozatosan modernizálódó technika a korábbinál igényesebben és alaposabban képzett szakmunkásokra

jelentett be igényt, a növekvő szolgáltató szektor pedig szükségessé tette az önálló vállalkozásra is alkalmas és a korábbinál igényesebb szolgáltatói kommunikációra képes szakmunkások képzését.

A gazdasági környezet átalakulását követve az iskoláknak egyszerre kellett volna a szakmai képzés struktúráját átalakítani, a szakmai képzés színvonalát emelni, és az ehhez szükséges kompetenciákat biztosító általános képzést igényesebbé tenni. Ráadásul mindezt egy olyan finanszírozási környezetben várták tőlük, amikor az oktatási rendszerben még az intézmények alapműködésére sem jutott elég pénz, nemhogy a fejlesztésekre. A képzés költségeinek jelentős részét korábban átvállaló (üzemi tanműhelyeket fenntartó, csoportos gyakorlati képzést nyújtó) nagyüzemek pedig szabályosan „felmondták” a szakképzési szerepvállalást és az iskolákkal való együttműködést.

Az oktatás eredményessége

A pedagógusok és a végzős tanulók kölcsönös elégedetlensége nyilvánvalóan összefügg az iskolák eredményességével. Egy-egy iskola-típus (vagy képzési forma) eredményes működését szociológiai megközelítésben három eszközzel érdemes mérni:

1. Az iskolák népszerűségével, vagyis a jelentkezők és felvettek arányának alakulásával.
2. A tanulók teljesítményére vonatkozó adatokkal.
3. Az intézményekből kilépők perspektíváinak minőségével.

Az iskolák népszerűsége

A középfokú iskolák társadalmi megítélésére vonatkozó közvélemény-kutatások adatai szerint az elmúlt évtizedben a középfokú iskolák közül egyértelműen a szakiskola bizonyult a legkevésbé vonzó képzési formának.

Milyen középfokú iskolában érdemes továbbtanulni?

Képzési forma	1999	2002	2005
gimnázium	19%	23%	21%
szakközépiszkola	44%	50%	43%
szakiskola	8%	10%	20%
nincs jelentősége	19%	12%	11%
nem tudja	10%	5%	5%

Tökéletesen egybeesik ezzel a véleménnyel a középfokú iskolákban továbbtanulók aránya is, amely az elmúlt 20 évben a gimnáziumokban 21%-ról 37%-ra, a szakközépiszkolákban 26%-ról 39%-ra növekedett, miközben a szakiskolákban fokozatosan, 45%-ról 23%-ra csökkent. Vagyis egyre erősödött az a tendencia, hogy ebben a képzési formában főként azok a gyerekek tanulnak tovább, akiknek nincs esélyük arra, hogy bejussanak egy magasabb presztízsű középiskolába.

Tanulói teljesítmények

A szakiskolák alacsony társadalmi presztízsét tökéletesen visszaigazolja a mérések is a tanulók teljesítményéről. Annak ellenére, hogy a középfokú iskolák közül köztudottan a szakiskolákban a legalacsonyabbak a tanulmányi követelmények, az elmúlt 10 évben fokozatosan növekedett az évfolyamismétlésre bukott tanulók aránya, amely 2004-ben már majdnem háromszorosa volt a gimnáziumokénak és csaknem kétszerese a szakközépiszkoláknak.

Ehhez hasonlóan szerény teljesítmény-eredményeket mutattak az elmúlt években a tanulók általános képzésére vonatkozó nemzetközi összehasonlító mérések is. A szakiskolások teljesítménye valamennyi tantárgy esetében messze alatta maradt a másik két magyar középfokú iskola átlagának és az európai országok hasonló iskoláiban mért eredményeknek.

A tanulói teljesítmények tekintetében a 2006-os magyar kompetencia-vizsgálat adatai is hasonló lemaradást tanúsítanak: olvasás és szövegértés terén a szakiskolások 166 ponttal maradtak el a gimnáziumi átlagtól és 97 ponttal a szakközépiskolásoktól, a matematikai-logikai feladatok megoldásában pedig 149 ponttal a gimnazistáktól és 85 ponttal a szakközépiskolásoktól.

A kompetenciamérés eredményei, 2006

Tesztek	Képzési forma	Átlag	Szórás	N
Olvasás-szövegértés	gimnázium	565,3	81,2	13 987
	szakközépiskola	496,4	76,7	16 347
	szakiskola	398,9	73,0	9 661
Matematika-logika	gimnázium	556,8	97,4	13 987
	szakközépiskola	493,3	80,2	16 347
	szakiskola	408,1	68,6	9 661

Vagyis a jelenleg rendelkezésünkre álló mérési adatok egyértelműen és egybehangzóan azt bizonyítják, hogy a szakiskolákban a tanulók készségfejlesztésének és oktatásának eredményessége messze alatta marad a magyar és az európai középfokú iskolák átlagának. Tehát a szakiskolák jelenleg nem képesek megfelelni annak a követelménynek, hogy az intézményekbe belépő, többségükben hátrányos helyzetű tanulók eredményes általános képzését megteremtsék. Ez természetesen azt is kétségessé teszi, hogy fel tudják-e készíteni őket az egyre bonyolultabb szakmai ismeretek elsajátítására.

A tartósan gyenge tanulói teljesítmények valóságos okainak feltárására természetesen csak akkor lenne lehetőség, ha a szakiskolákba bekerülő hátrányos helyzetű gyerekeknek az általános iskola végén produkált és a szakiskolák 10. osztálya végén produkált teljesítményei összehasonlíthatók lennének, és kideríthető lenne, hogy mekkora „hozzáadott értéket” teljesítenek ezek az intézmények. Erre azonban a jelenlegi teljesítménymérési rendszerben nincs lehetőség, egyebek között azért, mert a 10. évfolyam végére az 1993-as oktatási törvény által bevezetett alapműveltségi vizsga működtetését az oktatási kormányzatoknak a mai napig sem sikerült megvalósítani. Az elmúlt 15 évben ugyanis a törvényalkotók addig módosították az erre vonatkozó szabályokat, míg végül is sikerült az alapműveltségi vizsga bevezetésére vonatkozó eredeti szándékot is megsemmisíteni. Jelenleg tehát a szakiskolások általános képzésének befejezésekor nincs kimeneti vizsga, amely a pedagógusok és a tanulók munkáját serkenethetné, és teljesítményüket lemérhetné.

Perspektívák

A szakiskolák presztízsének csökkenésén a közhiedelemmel ellentétben sem ügyes pályaválasztási propagandával, sem „a közvélemény szemléletének alakításával” (lásd az erre vonatkozó nyilatkozatokat és publicisztikákat) nem lehet változtatni. Ezeknek az intézményeknek az „értékét” a pályaválasztásra készülő szülők és gyerekek annak alapján becsülik meg, hogy milyen munkapiaci lehetőségeket és boldogulási esélyeket nyújtanak ezek az iskolák.

A szakiskolákból jelenleg kétféle módon lépnek ki tömegesen a tanulók:

- Az iskola elvégzése előtt, bizonyítvány nélkül, lemorzsolódva.
- Az iskolát elvégezve, a szakmunkás bizonyítvány megszerzése után.

Lemorzsolódás

Amikor 2002-ben a szakmai iskolákban a tanulók lemorzsolódását vizsgáltuk, számos helyen találtunk 35-40 fős osztályokat. Érdeklődésünkre az derült ki, hogy ezt nem a belépők magas létszáma indokolja, hanem az az intézményi megfontolás, amely szerint azért sorolnak be egy-egy osztályba ilyen sok tanulót, hogy a lemorzsolódók távozásával is maradjon egy-egy „osztálynyi” gyerek. Vagyis a lemorzsolódás bele volt kalkulálva a „pedagógiai programba”, meg sem kísérelték megakadályozni, és persze ilyen nagy létszámú osztályokban erre nem is volt lehetőség.

A szülők iskolázottsága – kimaradó tanulók (%)

Iskolai végzettség	10. osztályosok		Kimaradók	
	apa	anya	apa	anya
8 oszt. alatt	0,8	2,2	6,9	10,2
8 osztály	15,2	26,1	30,7	41,6
szakmunkás	54,9	32,9	46,1	27,1
középiskola	22,8	30,9	13,6	16,8
felsőfok	6,3	7,9	2,7	4,3
összesen	100,0	100,0	100,0	100,0
N	1 760	1 821	655	690

A rendszerváltást követő első évtized közepéig a szakiskolákból lemorzsolódók aránya nagyjából 20-22% körül mozgott, a leginkább hátrányos helyzetűek szakiskolai továbbtanulását kikényszerítő intézkedések következtében azonban egyértelműen emelkedni kezdett. Amikor 1999-ben már megközelítette a belépő tanulók egyharmadát, az Oktatási Minisztérium, ahelyett hogy szembenézett volna ezzel a súlyos problémával és orvosolni próbálta volna, szemérmesen beszűntette az erre vonatkozó statisztikai adatközlést.

Annak érdekében, hogy kiderítsük, kik morzsolódnak le a legnagyobb eséllyel a szakmai iskolákból, 2002-ben a 10. osztályos „bentmaradók” és a kimaradók adatait hasonlítottuk össze. A kutatás közben az derült ki, hogy a lemorzsolódásra hátrányos helyzetű tanulóknak és a roma tanulóknak sokkal nagyobb az esélyük az átlagnál.

A kutatásból az is kitűnt, hogy a lemorzsolódás főként az első és második évfolyamon fordul elő, mielőtt a szakmatanulás egyáltalán elkezdődne. Vagyis pontosan azok a tanulók lépnek ki a tankötelezettségi korhatárt elérve, szakmai végzettség nélkül ezekből az iskolákból, akiket az expanziós szándék azért kényszerített továbbtanulásra, hogy javítsa munkapiaci esélyeiket.

Amikor a kimaradás után egy évvel a lemorzsolódó tanulók helyzetének alakulásáról érdeklődtünk, megtudtuk, hogy a középiskolai és szakmai bizonyítvány nélkül lemorzsolódó fiatalokra a munkaerőpiac alig tart igényt. Egynegyedüknek sikerült megkapaszkodnia egy másik iskolában, egyharmaduk talált valamilyen munkát (főként alkalmi, illegálisan foglalkoztatva, zsebből fizetve), és majdnem 40%-uk lett munkanélküli. Az expanziós szándék tehát kudarcot vallott. Megnövelte ugyan az elvégzett évfolyamok számát, de ez semmivel sem javította a hátrányos helyzetű tanulók mobilitási esélyeit és munkapiaci perspektíváit.

Amikor a lemorzsolódóktól a kimaradás oka iránt érdeklődtünk, a tanulók leggyakrabban a rossz iskolai közérzetre panaszkodtak, vagyis ezek a többségükben hátrányos helyzetű, nehezen kezelhető diákok egyszerűen nem találták a helyüket az őket befogadni kénytelen, de oktatásuk és nevelésük problémáit megoldani képtelen szakiskolákban.

A végzősök perspektívái

2002-ben amikor a szakiskolások végzőseit arra kértük, hogy értékeljék iskoláikat, alig több mint a válaszadók fele (54%) mondta azt, hogy középiskolája felkészítette a munkavállalásra, és mindössze 12%-uk értékelte úgy, hogy emellett felkészítette a vállalkozásra is.

A különböző középiskolákból kilépő végzős tanulókat összehasonlítva, a legtöbb olyan végzést, aki bizonytalan foglalkozási elképzelésekkel lépett ki a középfokú iskolából, éppen a szakiskolákban találtunk. Ők azok, akik a legkorábban (14 évesen) kénytelenek dönteni a konkrét szakma kiválasztásáról, és akiket a középfokú iskola konkrét szakmákra, tehát határozott életpályákra készített fel. Ez egyúttal azt is jelzi, hogy jelentős mértékben megváltozott az a helyzet, amikor a szakmai iskolákból határozott életpálya reményében léphettek ki a tanulók, mert joggal bízhatnak abban, hogy szakmunkás bizonyítványuk biztos egzisztenciát ígér a számukra. Adataink szerint a jelenlegi gazdasági körülmények között a középfokú iskolában megszerezhető szakmunkás bizonyítvány kevésbé határozott életutakat jelöl ki, mint a továbbtanulásra felkészítő érettségi.

Azt tapasztaltuk, hogy a középfokú iskolarendszerben a különböző típusú gimnáziumok megerősítik tanulóikban a szülők kedvező társadalmi helyzetének reprodukciójára vonatkozó ambíciót, a szakközépis-

kolák pedig hasonló arányban kínálják vegyes társadalmi összetételű tanulóik számára a különböző foglalkozási pozíciók elérésének esélyét. A szakiskolák esetében azonban a végzősök bő egyharmada a tökéletes bizonytalanság perspektívájával lépett ki a munkapiacra. A legalacsonyabban iskolázott szülők gyerekei esetében ez a bizonytalan perspektíva még a szakiskolások átlagánál is jellemzőbb volt.

Részben ennek a bizonytalan munkapiaci perspektívának köszönhető, hogy a kutatások adatai szerint a 18-19 éves fiatalok körében az utóbbi években határozottan megnőtt a tanulási ambíció. Amikor 2002-ben azt kérdeztük a végzős középiskolásoktól, hogy milyen továbbtanulási terveik vannak, az derült ki, hogy túlnyomó többségük (82%) nem tekinti befejezettnek a tanulmányait a középfokú iskola elvégzésével. Ez alól a szakiskolások sem voltak kivételek, a válaszadók közel fele (43%) tervezte a szakiskola befejezése után az érettségi megszerzését.

A végzősök életpályáját egy év elteltével követve azt láttuk, hogy az előzetes terveknek megfelelően a szakmunkásképzésben részt vett tanulók bő egyharmada (35%) tovább folytatta tanulmányait, egyötödük munkanélküli lett, és mindössze 35%-uk talált munkát.

Azt tapasztaltuk, hogy a szakiskolásoknak az érettségi megszerzése, a középfokú szakmai képzés kiegészítő formái és a tanfolyami képzések kínáltak legyakrabban a továbbtanulás lehetőségét. A piacképtelen szakmák vagy az elhibázott szakmaválasztás miatti, a középfokú iskolát közvetlenül követő „szakmaváltás” is elsősorban a szakiskolások, és közülük is a hátrányos társadalmi helyzetű tanulók esetében volt a legjellemzőbb. A továbbtanuló végzős szakiskolásoknak legfeljebb a felét inspirálta a továbbtanulásra érdeklődése vagy ismeretszerzési ambíciója, legtöbbször a munkanélküliség elkerülését, ill. munkapiaci esélyeik javulását várták a továbbtanulástól.

Világossá vált, hogy a szakiskolát végzett pályakezdők munkapiaci helyzete rendkívül bizonytalan. Egy évvel az iskola elvégzése után a legtöbbször még keresték a helyüket, tehát sem a munkanélküliek, sem a munkahellyel rendelkezők helyzete nem volt tartósan tekinthető. A tovább nem tanuló szakiskolások közül 50% volt a középfokú iskola elvégzését követő évben hosszabb-rövidebb ideig munka nélkül. A munkába álló szakiskolát végzetteknek alig több mint a fele (58%) talált szakmájának megfelelő munkát, és munkabértük is jóval elmaradt attól az összegtől, amelyet előzetesen reméltek. Nem véletlen, hogy - helyzetüket és perspektíváikat értékelve - a különböző középfokú iskolákból kilépők közül a szakiskolát végzettek bizonyultak a legkevésbé elégedetteknek, és közülük is különösen azok, akiknek a szülei a legalacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeztek.

Javaslatok a jelenlegi helyzet változtatására

Összefoglalva a fenti helyzetértékelést, az alábbiakat állapíthatjuk meg:

- A szakiskolákra jelenleg igen jelentős felelősség hárul a hátrányos helyzetű gyerekek középszintű oktatásában.
- Az iskolák gyenge eredményei és a képzés alacsony hatékonysága többféle szociológiai mérésrel is bizonyítható.
- A szakiskolai képzés színvonalát és eredményeit általános társadalmi elégedetlenség övezi, vagyis jelenleg minden esetben a képzésben érdekelt fél (szülők, gyerekek, pedagógusok, munkaadók) elégedetlen ezekkel az iskoláknak a teljesítményével.
- Annak érdekében, hogy a jelenlegi helyzet megváltozzon, sürgős és hatékony beavatkozásra van szükség.
- A problémának a jelenlegi oktatási kormányzat is tudatában van, és az elmúlt egy évben az alábbi fontos (törvénymódosításokban és fejlesztési tervekben megjelenő) reformlépésekre szánta el magát:
- A szakmastruktúra regionális szintű fejlesztése.
- A szakképzés infrastruktúrájára vonatkozó fejlesztések intézményi koncentrációja (TISZK).
- Az oktatás minőségének intézményi szintű és országos mérése (a rendszeres teljesítménymérés bevezetése).
- Az oktatás hatékonyságának intézményi szintű és országos mérése (a végzetek pályakövetésének bevezetése).

A felsorolt reformlépések kétségtelenül indokoltak, ám elsősorban a szakmai képzési szakasz fejlesztésére irányulnak. Sem a törvénymódosításokban, sem a fejlesztési tervekben nem szerepelnek azok az elképzelések, amelyek a korszerű, színvonalas és eredményes

szakmai képzéshez nélkülözhetetlenül szükséges általános képzés, ill. kompetenciafejlesztés megvalósításához szükségesek, ezért további fejlesztési javaslataink elsősorban erre a területre irányulnak.

Javaslatok

1. Az általános és a szakmai képzés intézményi szintű szétválasztása

A jelenlegi kormány elképzeléseinek megfelelően a szakképző iskolákban ellátott szakképzési feladatokat a jövőben összevont szakképző intézmények (TISZK) veszik át, amelyek regionális szempontok szerint tervezett képzési struktúrával és koncentrált fejlesztési lehetőségekkel a jelenleginél hatékonyabban tudják ellátni ezt a feladatot.

Ehhez az elképzeléshez kapcsolódva javasoljuk, hogy a szakképzési intézmények által jelenleg ellátott általános képzési feladatok biztosítása (az érettségire felkészítő képzés és a szakmatanulásra felkészítő 9-10. osztályos képzés) továbbra is a helyi önkormányzatok által (a tanulók lakóhelyétől elérhető távolságban) működtetett középiskolákban valósuljon meg. Vagyis a tervezett intézményi összevonás mind a szakközépiskolák, mind a szakiskolák esetében a szakképző szakasz feladataira koncentráljon.

Ebben az esetben nem csak a szakképzés infrastruktúrájának a fejlesztése lenne racionálisabban megvalósítható, hanem az oktatási intézmények feladatainak tisztázásával a személyi feltételek, és az alkalmazott pedagógiai eljárások és módszerek is igényesebben fejleszthetők lennének.

2. Az alpműveltségi vizsga bevezetése

Annak érdekében, hogy a szakmatanulásra felkészítő általános képzés színvonala javuljon, nélkülözhetetlennek látszik ennek a képzési szakasznak a végén a készségfejlesztésre koncentrált, tanulási és oktatási teljesítményt dokumentáló alpműveltségi vizsga bevezetése. A teljesítménymérés mellett az alpműveltségi vizsga fontos funkciója ugyanis a tanulási és az oktatási teljesítmények serkentése is, valamint a szelekciós eljárások megkönnyítése a különböző szakmai képzésekbe való belépés esetén.

3. Hátránykompenzálás a szakmatanulásra felkészítő középiskolákban

A szakmatanulás feltételül szabott alpműveltségi vizsgára való felkészítés csak akkor lehet sikeres, ha ebben a képzési programban alkalmazzák mindazt a hazai és nemzetközi tudást és tapasztalatot, amely a hátránykompenzálás érdekében eredményesen használható fel. Ennek érdekében szükséges:

- A hátránykompenzálás és készségfejlesztés területén eredményesen alkalmazható tantervi programcsomagok (tankönyvek és taneszközök) kidolgozása és terjesztése.
- A hátránykompenzálás és készségfejlesztés területén alkalmazható hazai és nemzetközi módszertani eljárások összegyűjtése és terjesztése.
- Az alpműveltségi vizsgára felkészítő pedagógusoknak kötelezően előírt módszertani továbbképzés (tréning) a hátránykompenzálás és a készségfejlesztés területén.
- Az alpműveltségi vizsgára való felkészítés eredményességét biztosító finanszírozás (az átlagosnál kisebb tanulócsoportok, korszerű oktatási eszközök és módszerek stb.).

4. A lemorzsolódás csökkentése

A lemorzsolódási arányok csökkentésének érdekében az oktatási intézményekben mindenekelőtt változtatni kell azon a pedagógiai szemléleten, amely a nehezen oktatható és nevelhető gyerekektől mielőbb szabadulni igyekszik annak érdekében, hogy a pedagógus munkája könnyebb és eredményei látványosabbak legyenek.

Ugyancsak változtatni kell azokon a pedagógiai eljárásokon, amelyek a lemorzsolódásra esélyes tanulókat különböző szankciókkal sújtják (pl. az igazolatlan hiányzásokat és az elégtelen tanulmányi teljesítményt követően) ahelyett, hogy lemaradási és beilleszkedési problémáik megoldásában nyújtanának segítséget.

A lemorzsolódást minden esetben egy hosszú „előkészítő” folyamat előzi meg, amelyben kialakul az iskolák és a gyerekek, ill. a szülők közötti kölcsönös elégedetlenség. A lemorzsolódásnak tehát csak az érdekelt (tanulók, szülők, pedagógusok) együttműködésével lehet

elejét venni, vagyis ennek az együttműködésnek az eljárásain kell javítani ahhoz, hogy az iskolából való kimaradás megakadályozható legyen. Ehhez az alábbi eljárások bevezetésére van szükség.

- Szankciók helyett személyre szabott fejlesztési programok alkalmazása a lemorzsolódás által fenyegetett tanulók esetében.
- A problémára koncentrálnó együttműködési programok alkalmazása a lemorzsolódásra esélyes tanulók szüleinek esetében.

5. A lemorzsolódók reintegrációja

A tanulási, oktatási és nevelési kudarcokra a hátrányos helyzetű gyerekek esetében akkor is számítani lehet, ha az eddig javasolt fejlesztések megvalósulnak. A kutatási tapasztalatok szerint az oktatási intézményekből lemorzsolódó tanulók kudarcai nem csak családjuk hátrányos helyzetének és saját mulasztásainak a következményei, hanem ehhez az állami oktatási intézményrendszer gyenge teljesítménye és működésének hibái is hozzájárulnak. Ráadásul valamennyi, időnek előtte lemorzsolódó és ezért a munkapiacra tartósan esélytelen fiatal hosszú távon tetemes kiadásokat jelent az állam számára, ahelyett, hogy a bevételeket gyarapítaná.

Éppen ezért az államnak érdeke és kötelessége hozzájárulni a közös „hibák” következményeinek kompenzációjához, a lemorzsolódó tanulók reintegrációjának megvalósításához. Vagyis a „másodikesély-iskolákat” nem lehet kizárólag a civil társadalom gondjaira bízni és egyes elhivatott és lelkiismeretes pedagógusok „hobby” tevékenységeként kezelni. A jövőben nélkülözhetetlennek látszik a reintegrációs oktatási feladatokat vállaló intézmények és programok hálózatának kialakítása és működtetésének megfelelő finanszírozása.

A hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatásának és nevelésének költségei szükségképpen extra szolgáltatásokat igényelnek, és ezért költségesebbek is az átlagos oktatási feladatok elvégzésénél. Ezért javasoljuk, hogy a fenti feladatok megvalósítására az NFT-II. program keretében (valamelyik zászlóshajóhoz csatlakozó csónak fedélzetén) biztosítsa a kormány a szükséges költségeket.

Észrevételek a kerekasztal vitájához

Összefoglalva a helyzetértékelést, a következő megállapításokat tehetjük:

A szakiskolákra igen nagy felelősség hárul a hátrányos helyzetűek középszintű oktatásában, melyre szakmailag, felszereltségük tekintetében sincsenek felkészülve. Az iskolák gyenge eredményekkel rendelkeznek európai uniós összehasonlításban, és a bennük folyó képzés alacsony hatékonyságú. A szakiskolai képzés színvonalát és eredményeit általános társadalmi elégedetlenség veszi körül, de az elégedetlenség az iskolák részéről is megnyilvánul. A változtatás érdekében sürgős és hatékony beavatkozásra van szükség!

A jelenlegi kormányzat ennek érdekében a következő reformintézkedéseket tette:

- a szakmastruktúra regionális szintű fejlesztése;
- az intézmények koncentrációja (TISZK);
- a rendszeres teljesítménymérés bevezetése (minőség);
- a végzetek pályakövetése (hatékonyság).

Elismerve e lépések fontosságát, de nem elegendő voltát – hiszen elsősorban a szakmai képzési szakasz fejlesztésére irányulnak –,

hangoztatni kell az általános képzés, illetve a kompetenciafejlesztés szükségességét! Az erre vonatkozó javaslatok:

1. Az általános és szakmai képzés intézményi szintű szétválasztása.
2. Az alapműveltségi vizsga bevezetése.
3. Hátránykompenzálás a szakmatanulásra felkészítő középiskolákban.
4. A lemorzsolódás csökkentése.
5. A lemorzsolódók reintegrációja.

A korreferátumot tartó *Bihall Tamás* a gazdaság és a szakképzés partneri együttműködésének szükségességére hívta fel a figyelmet, amely csak így tehető a munkaerőpiaci igényekhez alkalmazkodóan keresetvezéreltté. Ezért is helyezi az iskolai gyakorlólhelyek fejlesztése elé a külső, életszerűbb terepeket.

Benedek András szerint a szakképzés „válláról” le kell venni az általános képzés hiányának pótlásából adódó feladatokat és az általános iskolára kell háritani őket!

Szenes György szerint is az általános iskolában kell megtanítani a tanulást, az értő olvasást, kialakítani mindazokat a kompetenciákat, amelyekre valóban építeni lehet a középiskolában.

Horn György javaslataiban azt fogalmazta meg, hogy szét kell választani a szakiskolát és a szakközépiskolát (nincs új a Nap alatt!), és a kormányzattól ki kell kényszeríteni azokat az intézkedéseket, amelyek az általános képzést minőségibbé teszik. Rámutatott arra, hogy ma a felzárkóztatás több, párhuzamos lehetősége van jelen az oktatásban, feleslegesen.

Csapó Benő fogalmazta meg – azt hiszem, mindannyiunk elvárását –, hogy szeretne már olyan hosszútávú (2020-ig) elképzelést látni, amelyben nem a szakiskolákra hárulna ennek a sok és összetett problémának a megoldása!

A PSZ Felnőttoktatási Tagozatának javaslatai

1. A fenntartók figyelmét fel kell hívni a felnőttoktatás fontosságára, hiszen jól működő iskolái, szakemberei évtizedek óta hozzájárulnak ezekkel a problémákkal, illetve megoldásaikkal. Nem volna szabad ezt a területet maradékelven finanszírozni, a hátrányos helyzetűeket ezzel még hátrányosabb helyzetbe hozni! Bővíteni kell a „másodikesély-iskolai” hálózatot!

2. Szerintünk is nagy szükség lenne a 10. osztály utáni alapvizsgára minden szinten, hiszen ekkor az egyéni és az iskolai utakat is korrigálni lehetne, és helyes irányba terelni!

3. A KOT által előírt osztálylétszámokat a szakiskolákban, de a középiskolák mindegyikében is redukálni kell!

4. Gyakoribb mérésekkel fokozatosan el kell érni, hogy az általános iskolai bizonyítvány valóban tanúsítson általános végzettséget!

5. A pályaorientáció a szülői elvárások és a tanuló képességeinek, tanulmányi eredményének megfelelően, reálisan, ha kell, „radikálisan” működjenek.

6. A pedagógusképzésben, -továbbképzésben nagyobb súlyt kell helyezni a módszertanra, illetve arra a részére, amely a hátránykompenzációval, készségfejlesztéssel foglalkozik.

7. Szülők iskolájának működtetése az információcserék érdekében.

Dr. Kis Attiláné,

a Felnőttoktatási Tagozat elnöke

PSZ AZ INTERNETEN

A PEDAGÓGUSOK, PSZ-TAGOK, INTÉZMÉNYVEZETŐK, OKTATÁSIRÁNYÍTÓK TÁJÉKOZÓDÁSÁNAK KORSZERŰ, SOKOLDALÚ LEHETŐSÉGE:

www.pedagogusok.hu

PSZ–MAKASZ-SZOLGÁLTATÁSOK AZ INTERNETEN
A PSZ-TAGKÁRTYÁVAL KEDVEZMÉNYESEN IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOKRÓL A LEGFRISSEBB INFORMÁCIÓ:

www.makasz.hu

MISKOLCI KÉPZÉS A BKF ÉS A PSZ SZERVEZÉSÉBEN

A Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola (BKF) és a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) már az előző tanév végén meghirdette a munkanélkülivé váló pedagógusok számára az átképzési lehetőségeket. A legnagyobb érdeklődést Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, illetve Miskolcon keltette ez a kezdeményezés. Nyilván az alapos tájékoztatásnak és a gondos szervező munkának köszönhető, hogy az első kurzus már elkezdődött. Erről adunk rövid összefoglaló jellegű tájékoztatást.

Jelentkezők: 51 fő töltötte ki a jelentkezési lapot. Ebből 28 miskolci, a többiek a környező településekről jelentkeztek (Domaháza, Hernádnémeti, Kistokaj, Kazincbarcika, Radostyán, Szegilong, Rásonysán, Bodrogkisfalud, Mezőkövesd, Edelény, Szikszó, Alsózsolca, Felsőzsolca, Varbó, Tiszazug, Nagycséc, Sajószentpéter, Harsány, Kazincbarcika). Az 51 jelentkezőből 20-an elhelyezkedtek. 7 főnek határozott idejű szerződése volt, így nem jogosult a programra. Egy hölgy gyes-en van - nem jogosult - és sajnos utána nem lesz munkahelye. Egy hölgy kapott munkát félállásban. Hárman tartós munkanélküliek, akik jogosulatlanok.

Angol nyelvi képzésre 17 fő jelentkezett, de mindannyian vagy határozott idejű szerződéssel rendelkeztek (ez járt le), vagy már regisztrált munkanélküliek voltak.

Informatikai képzésre 3 fő jelentkezett.

A pályázatírás és projektmenedzsment képzésünkre 17 fő jelentkezését fogadták el. 3 fő regisztrált munkanélküliként jött. A munkaügyi központban maradt tartalékból lehetett finanszírozni őket. A képzés díja: a képzési normatíva szerint 71 948 Ft/fő lett, melyet a közszférából elbocsátott újra elhelyezkedését szolgáló központi program keretében adnak a képző intézmény részére. A többiek a felmentési idejüket töltik (14 fő). A hallgatók a Miskolcra, Szikszóra, Kazincbarcikára és a Tokaj körzetéből érkeztek.

A PSZ városi irodájában (3525 Miskolc, Kossuth u. 11.) zajlanak a képzések, a Bábszínházzal közös házban. A szünetben lehet hallani, ahogy a bábszínházban próbálnak, és ez mosolyt csalt mindenki arcára (élen az oktatóval). Egy pillanatra feledtetni a munkanélküliség nyomását gondját.

Köszönet a szervezésért **Kovácsné Pogány Lenkének** és **Szilágyiné Ecsegi Katalinnak.**

A miskolci képzés kiemelt oktatói:

Dr. Csanádi Ágnes két oktatási napra is elfogadta a felkérésünket. (A BKF címzetes főiskola tanára; amikor nem tanít, a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság vezérigazgatója.)

Nádaskai Éva, a VÁTI Kht. pénzügyi vezérigazgató-helyettese. A képzés pénzügyi blokkját tartotta meg, beleértve a pénzügyi tervezés elméleti és gyakorlati háttérét (esettanulmányokkal illusztrálva).

Dr. Gajda Tibor a BKF Európai Tanulmányi Központját vezeti, amely rendszeres résztvevője a felsőoktatási, szakképzési, vállalkozásfejlesztési, önkormányzati, turisztikai pályázatok világának. Az intézmény kiemelkedő szerepet tulajdonít annak is, hogy a pályázati tevékenység közben felhalmozódott projektmenedzsmenti tapasztalat megjelenjen felnőttképzési, felsőoktatási és tanfolyami képzési programjainkban.

Dr. Tátrai Ferenc, az Európai Szociális Alap Nemzeti Programirányító Iroda Társadalmi Szolgáltató Kht. ügyvezető igazgatója legutóbb 2002 és 2004 között tanított a BKF felnőttképzéseiben.

Az ESZA Kht. 2000 októberében jött létre az Oktatási Minisztérium, a Szociális és Családügyi Minisztérium, és a Gazdasági Minisztérium kezdeményezésére. Alapításának célja egy olyan intézményi struktúra létrehozása volt, amely egyrészt képes ellátni az ESZA típusú Phare-programok végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, másrészt fontos szereplőként működik közre az Európai Szociális Alap fogadásában.

SEGÍTSÉG A PÁLYÁZATOKHOZ

A Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola (BKF) a Pedagógusok Szakszervezetével (PSZ) együttműködve nevelési-oktatási intézmények támogatására térítésmentes szolgáltatást nyújt a következők szerint:

A szolgáltatás tartalmaz egy **Közoktatási Pályázati Hírlevelet (KPH)** kifejezetten a **közoktatási intézmények számára,** emellett a BKF **pályázatfigyelő rendszert** működtet, így ezek az intézmények időben értesülhetnek a számukra releváns és hasznos pályázati lehetőségekről.

A BKF Európai Tanulmányi Központja rendszeres résztvevője a felsőoktatási, szakképzési és fejlesztési pályázatok világának. Az intézmény kiemelkedő szerepet tulajdonít a pályázatírói és projektmenedzsmenti tevékenység közben felhalmozódott tapasztalat megjelenésének a képzési programokban.

Ezt a tapasztalatot kívánják átadni a nevelési-oktatási intézményeknek. Vállalják, hogy elektronikus levél formájában szakembereik szinte a kiírás pillanatában, rövid tájékoztató háttéranyagot mellékelve eljuttatják a megjelent pályázatok ismertetőjét.

A BKF tehát szakértőin keresztül – amennyiben igény van rá – **felajánlja segítségét a pályázatírás, projektmenedzsment, monitoring és a pénzügyi elszámolás folyamataiban.**

A BKF széles körű partneri kapcsolatai révén **közvetítői szerepet is tud nyújtani** partnerkereső szolgáltatása segítségével, hogy a pályázó más szakmai szektorokkal felvehesse a kapcsolatot, akár már a projekt tervezési időszakában is.

Amennyiben igény van erre a szolgáltatásra, kérjük az intézmény vezetőjét, hogy jelöljön ki egy személyt, aki összefogja az intézményben a pályázati lehetőségek keresését és megvalósítását, és aki kapcsolattartó lehet ebben a hálózatban.

A BKF vállalja, hogy **szakmai workshopot tart a kijelölt pedagógusnak.**

Kérjük, ha felkeltettük érdeklődését, a lapunk betétjeként közreadott együttműködési megállapodást kitöltve, **postai úton** és/vagy faxon **jutassa el a BKF címére** (1148 Budapest, Nagy Lajos király útja 1-9.). Kapcsolattartó: **Palányi Nóra** – nevével írják rá a borítékra! (mobil: 70/944-7837; fax: 06-1-505-4571; e-mail: eduinfo@bkf.hu).

Reméljük, hogy sok nevelési-oktatási intézmény élni fog ezzel a jó lehetőséggel.



SZOLGÁLTATÁSOK, KEDVEZMÉNYEK PSZ-TAGOKNAK

A közelgő ünnepek alkalmából most megyék szerint letölthetővé tettük azokat a PSZ-MAKASZ-kedvezményeket, melyeket a kártyával, illetve a Qponokkal az adott megyében igénybe tudnak venni a társult szervezeteink tagjai. A részletekről a www.makasz.hu weboldalon tud tájékozódni.

Figyelem! Kérjük, a szakszervezeti vezetők, illetve tagok segítségét, hogy akinek lehetősége van, töltsse le és nyomtassa ki ezeket az ismertetőket! A tájékoztatók szétszórása nagyban segíti a tagságot, hogy hol, milyen kedvezményeket tudnak igénybe venni a szakszervezeti (MAKASZ) tagkártyájukkal. Segítő közreműködésüket előre is köszönjük!



Internetet az Inviteltől

Az év végéig országosan közel 300 ezer ADSL-előfizetőnek jár le a határozott idejű szerződése a jelenlegi szolgáltatójánál. A piaci versenynek köszönhetően csaknem mindegyiküknek megéri új szolgáltatót választani, mert éves szinten egy egyszerű szolgáltatóváltással akár több tízezer forintot is megtakaríthatnak.

A MAKASZ ezeknek az előfizetőknek és a még az ADSL-lel nem rendelkező PSZ-tagoknak kínálja az Invitel kedvezményes MAKASZ ADSL szolgáltatását. Kérem, hasonlítsa össze a MAKASZ ADSL-árait a jelenlegi előfizetésének áraival és válassza ki az Önnek kedvezőbbet!

A szolgáltatásról bővebben a weboldalunkon olvashat, vagy érdeklődjön ügyfélszolgálatunkon a (06-1) 281-11-90-es telefonszámon.

A szolgáltatást on-line a www.makasz.hu/adsl weboldalon lehet megrendelni.



Ajándékot a Quelle-től Qponnal

A karácsonyi vásárlásnál már a Quellétől történő rendelésnél is fel lehet használni* a MAKASZ Qponokat.

Kérjen ingyenes Quelle katalógust a 06 23 513 333-os telefonszámon, és válasszon belőle karácsonyi ajándékot családjá számára! A Quelle kínálatában a minden korosztály számára szóló ruházati cikkek kínálata és a gyerekeknek szóló játékkínálat mellett széles körű műszakicikk-, lakástextil-, konyhaeszköz- és egyéb használati cikkek-kínálat is található, egészen a bútorig bezárólag.

A Qpon-felhasználás módja: A katalógusban található megrendelőlapra írjuk fel a megrendelni kívánt termékek adatait, majd adjuk össze az árakat. A rendelési értéknek megfelelő Qpon-mennyiséget tegyük a megrendelőlap mellé a borítékba, majd adjuk postára.

A mellékelt Qponok számának és címleteinek meghatározásánál a rendelt termékek összértékét kell figyelembe venni. (A szállítási költség nem képezi az ajánlat részét.) A QUELLE is, mint a többi partnerünk a szokásos mértékben fogadja el a Qponokat.

Tehát 2 ezer forintoként 200 –Q-s Qpon ellenében 200 forint engedmény nyújt, vagy
5 ezer forintoként 500 –Q-s Qpon ellenében 500 forint engedmény nyújt, vagy
10 ezer forintoként 1000 –Q-s Qpon ellenében 1000 forint engedmény nyújt.

Figyelem! A Quellétől történő rendeléshez bármely Qpon felhasználható, nem csak a Quelle-Qponok! A Qponok-ból - az étkezési jegyekhez és az üdülési csekkekhez hasonlóan - készpénzt nem adnak vissza!

Postacím: Quelle 2050 Törökbálint

*A Qpon beváltása kizárólag postai úton (borítékban küldött megrendelőlapal) történő megrendeléssel lehetséges. Ez az ajánlat más akciókkal nem vonható össze.

A kedvezmény a szállítási költségre nem vonatkozik.



Cipőt a Renótól Qponnal

A múlt év végi óriási érdeklődésnek köszönhetően a Reno Cipőkereskedelmi Vállalat üzleteiben az idén is vásárolhatunk kiváló minőségű márkás cipőket MAKASZ Qponok felhasználásával.

Reno Cipőüzlet a következő városokban található: Budapest, Dunakeszi, Vértesszőlős, Szeged, Pécs, Veszprém, Siófok, Nagykanizsa, **2007. november végétől:** Békéscsaba, Sopron.

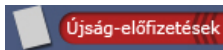


Könyvet a Libritől

A könyv igazán szép ajándék karácsonyra mindenki számára. Az idén ismét kedvezményesen vásárolhatunk könyvet a Libri Könyvesboltokban. A kedvezmény igénybevételéhez nem kell mást tenni, mint a MAKASZ-kártyát átadni a pénztárnál a Libri vonalkód* leolvasása végett.

A kedvezmény mértéke a boltokban 10%, internetes rendelés esetén (www.libri.hu) 10 + 5 %. Az internetes rendelés esetén a vonalkód alatt szereplő MAKASZ törzsvásárlói kártyaszámot kell feltüntetni. (a vonalkód alatt LB betűjellel kezdődő számsor) **Libri Könyvesbolt** a következő városokban található: Budapest, Budaörs, Dunaújváros, Eger, Érd, Fót, Kecskemét - Pólus Róna, Kecskemét - Szabadság tér, Komárom, Nyíregyháza, Pécs, Tatabánya, Solymár, Szeged, Székesfehérvár, Veszprém.

*A Libri-vonalkódot a PSZ-tagkártya e tanévi érvényesítő matricája tartalmazza.



Újságelőfizetést a MAKASZ-tól

Már a MAKASZ ügyfélszolgálatán a (06-1) 281 1190-es telefonszámon is megrendelhetőek szakszervezeti kedvezménnyel Magyarország legnépszerűbb napilapjai, magazinjai!

Kínálatunkról a www.makasz.hu/ujzag weboldalon tájékozódhat, ugyan itt on-line megrendelésre is lehetőség nyílik. Ízelítőül, a teljesség igénye nélkül néhány lap: több megyei napilap, Népszabadság, Nők Lapja, HVG, Gamestar, FHM és még legalább **50 további kiadvány**.



Kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás a Signaltól

A kötelező gépjármű-biztosításról se feledkezzünk meg! November végéig van lehetőségünk, hogy éljünk azzal a **szakszervezeti kedvezménnyel**, amelyben a szakszervezeti tagok részesülnek, ha gépjármű felelősség-biztosításukat a Signal Biztosítónál kötik meg. Hogy meggyőződhessen, valóban a Signal a legjobb választás a szakszervezet tagoknak, hasonlítsa össze a jelenleg fizetett és a Signal által kínált díjakat, majd döntsön!

Információ és díjkalkuláció a www.signal.hu vagy a www.makasz.hu weboldalon.

Telefonon: 06 40 405 405

Személyesen bármely Signal-kirendeltségen, vagy takarékszövetkezeti fiókban.



Üzemanyag az Agiptól

És ha már autó, akkor ne feledje: a www.makasz.hu weboldalon feltüntetett Agip-benzinkutaknál a karácsonyi vásárlási időszakban is literenként 5 forinttal olcsóbban tankolhatunk! Nem kell mást tenni, mint a MAKASZ-kártyát átadni a pénztárnál a vonalkód leolvasása végett.

VODAFONE PSZ-tarifacsomag – PSZ-tagkártyával

Az előfizetési szolgáltatások megnevezése		Az ajánlott szolgáltatáscsomag tarifái
Belépési díj (Ft/egyszeri)		0 Ft
Előfizetési díj (Ft/hó)	100%-a lebeszélhető	1 800 Ft
Alap hívási díj (Ft/perc) – saját hálózatban minden időben; hálózaton kívül csúcsidőn kívül és hétvégén		15,00 Ft
hálózaton kívül csúcsidőben		30,00 Ft
Csoporton belüli hívások – WO (Ft/hó) havidíj	opcionális	400 Ft
Hívás minden időszakban		0 Ft
A választott vezetékes körzet havidíja	opcionális	400 Ft
Hívás minden időszakban		8 Ft
Választható SMS-opciók (Ft/hó)	opcionális	
SMS 30 (30 db SMS/hó)		300 Ft
SMS 100 (100 db SMS/hó)		1 000 Ft
Egyéb hívási díj (Ft/perc): ügyfélszolgálat (24 órás), segélykérő hívások, zöld számok		0 Ft
Hangposta hívása (Ft/perc)		9,60 Ft
Havidíj nélkül igénybe vehető szolgáltatások		
hangposta, hívásvárakoztatás, hívástartás, hívásátirányítás, hívószámjelzés, hívószámjelzés leltitása		0 Ft
Üzenetküldés - Prof. hangposta (Ft/hó)		400 Ft
Prof. hangposta faxpostával (Ft/hó)		700 Ft
Szöveges üzenetek SMS (Ft/db)		25 Ft

Egyéb információk: Az előfizetési szolgáltatási díjak az áfát nem tartalmazzák. A hívásokat 60 másodpercenként számlázzák.

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE (PSZ) ORSZÁGOS IRODÁJÁNAK SZOLGÁLTATÁSAI

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Tel.: 322-8452-től 55-ig. Faxszámai: 322-8464, 322-2249

E-mail: psz@enternet.hu; Internet: www.pedagogusok.hu

Képvisel – Segít – Szolgáltatást nyújt – Éljen a felkínált lehetőséggel!

- **MUNKAJOGI (KÖZALKALMAZOTTI JOGI) TANÁCSADÁS, JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT, ÉRDEKEGYEZTETÉS, KOLLEKTÍV SZERZŐDÉS**
- Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos. Tel.: 322-8453/129 E-mail: selmecine.dr@pedagogusok.hu
- Dr. Dudás Lilian jogtanácsos. Tel.: 322-8453/123 E-mail: tanacsadas@drdudasilian.hu
- **TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS (NYUGDÍJÜGYEK), NYUGDÍJPÉNZTÁR**
- Horváth Erzsébet szakértő. Tel.: 322-8453/126 E-mail: horvathe@pedagogusok.hu
- **OKTATÁSPOLITIKA, INTÉZMÉNYFENNTARTÁS, FINANSZÍROZÁS, BÉREK**
- Dr. Horváth Péter igazgató-titkár. Tel.: 322-8454/114 E-mail: drhp@pedagogusok.hu
- **NYUGDÍJASVÁLASZTMÁNY**
- Rágyanszky Györgyné választmányi titkár. Tel.: 322-8455/136
- **TAGOZATOK, RÉTEGPOLITIKA, SAJTÓÜGYEK, NYILVÁNOSSÁG, MŰVELŐDÉSI HÁZAK**
- Juhász Olga sajtómenedzser. Tel.: 322-8454/130 E-mail: juhaszo@pedagogusok.hu
- **ÜDÜLTETÉS, SZAKSZERVEZETI PÉNZÜGYEK, KÖLTSÉGVETÉS, GAZDÁLKODÁS**
- Síkhegyi Magdolna pénzügyi szakértő. Tel.: 342-7766; 322-8455/122
- **PEDAGÓGUSOK LAPJA SZERKESZTŐSÉGE** Tel./fax: 322-8464 E-mail: psz@enternet.hu
- Árok Antal főszerkesztő * Dr. Fényi András olvasószerkesztő * Dr. Dalos Gábor olvasószerkesztő * Márfiné Bécsi Erika technikai szerkesztő

A PSZ-tagok számára a jogi, szakmai segítség ingyenes. A kedvezményes szolgáltatások igénybevételéhez **PSZ-tagkártya** szükséges. A PSZ-tagsági viszony önkéntes, amely a természetes személy írásbeli nyilatkozatával jön létre. A PSZ tagja lehet az oktatási ágazatban vagy a hozzá kapcsolódó intézményben dolgozó munkavállaló, aki elfogadja az alapszabályt és vállalja a tagdíj fizetését (a bruttó alapilletmény 1%-a). A belépéshez szükséges nyomtatványokat, tagkönyveket a PSZ területi és országos irodáitól lehet igényelni, illetve letölthetők a honlapról.

HA EGYÜTT LÉPSZ, TÖBBRE MÉSZ! HA VELÜNK LÉPSZ, CÉLBA ÉRSZ!

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózva a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt – csokorba gyűjtve – áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondjainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZABADSÁG

(2007. november 8.)

Együtt a pedagógus-szakszervezetek

Egymás önállóságát tiszteletben tartva, de külön utakon védtek a közoktatásban dolgozók és tanulók érdekeit a szakszervezetek az elmúlt években. Ám most hat szakszervezet együttműködési megállapodásban határozta el, hogy egyesítik erőiket.

Arok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke és a kezdeményezés életre hívója tegnap úgy fogalmazott, hogy az összefogás üzenetértékű: reményeik szerint az együttes érdekérvényesítésnek köszönhetően a kormány is nagyobb figyelmet szentel majd követeléseiknek. (A Keresztény Pedagógusok Szakszervezete volt az egyetlen, amely a hívó szóra nem reagált.) És ha már üzenet: az aláíró szakszervezetek vezetői tegnap már együtt bírálták a költségvetési törvénytervezetet.

Arok Antal elmondta: a pedagógusok továbbképzésére fordított normatíva az elmúlt tíz évben ötven százalékkal csökkent. Kifogásolta, hogy a támogatás a jövő évtől sem változik, azaz marad a tanáronként 11 400 forintos képzési hozzájárulás.

NÉPSZAVA

(2007. október 19.)

Változtatna a költségvetésen a PSZ

Súlyos kifogásai vannak a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) a jövő évi költségvetés tervezetével szemben. *Arok Antal* megbízott elnök szerint meg kell változtatni a finanszírozás rendszerét, mert most, miközben a kormány a fenntartó önkormányzatokra mutogat, és viszont, azokban az iskolák és az óvodák ötlódnak a pénzühiány miatt. A PSZ kevesli a pénzt a pedagógusok szakképzésére, és elvárja a reálbérek emelkedését. Azt javasolják, a 2008 májusára tervezett egyszeri félhavi kiegészítést építsék be a bértáblába. Október végén minden intézményben, ahol jelen van a PSZ, munkahelyi fórumot tartanak a költségvetésről, és arra kéri az iskolákat, gondjainkról írjanak levelet a miniszterelnöknek.

MAGYAR NEMZET

(2007. október 11.)

Oktatás: folytatódik az ámokfutás

Arok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) elnöke lapunknak kijelentette: ha a javaslat nem változik, akkor a támogatások csökkentése az új tanévtől ismét pedagógus-elbocsátásokhoz vezet. Ha ugyanis kevesebb osztály van, akkor kevesebb órát is kell megtartani, tehát a munkaerő egy része feleslegessé válik. Rosszabb a helyzet a kisiskoláknál, ahol nem lehet több osztályt összevonni, így marad az iskolabezárás, szerencsésebb esetben a társulás.

Az oktatási tárca ugyanakkor azt állítja, nem lesz forráskivonás a közoktatásból, így újabb elbocsátásokkal sem számolnak. Az új támogatási modell felmenő rendszerben történő bevezetése mellett az önkormányzati finanszírozás az idén szinten marad. Hozzáették: az igaz, hogy a közvetlen támogatás csökken, de a pályázati úton elosztható pénzek összege növekszik.

(2007. október 19.)

Selejtez a kormány az oktatásban

Bíráta a jövő évi költségvetés tervezetét a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) elnöke. *Arok Antal* szerint nemcsak a pénz hiánya gond, hanem a finanszírozási rendszer sem megfelelő. A szakszervezet számításai szerint az idei tanévben a tavaléhoz képest átlagosan húsz százalékkal csökken az általános iskolák 1-6. évfolyamának, a középfokú oktatásban a 9-10. évfolyamoknak és a szakképzésnek jutó normatíva összege.

Az alapfokú művészeti oktatás zeneművészeti ága negyven százalékkal, míg a képző- és ipar-, valamint a bábművészeti terület hatvan százalékkal kap kevesebb támogatást.

A jövő évi költségvetési törvénnyel kapcsolatban a PSZ október 25-26-án valamennyi közoktatási intézményben munkahelyi fórumot tart, ahol az egyes iskolák problémáikról külön levélben számolnak be a miniszterelnöknek és a szaktárca vezetőjének.

Arok Antal arról is tájékoztatott, létrehozzák a Magyar Közoktatási Intézményvezetők Egyesületét, együttműködve a szakszervezetekkel.

(2007. október 8.)

Másféle módszerekkel próbálkoznak

A Magyar Nemzet 2007. szeptember 1-jei számában *Kerpen Gáborral*, a PDSZ elnökével készült interjú a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) vonatkozó valótlán, hitelrontó állításokat tartalmaz.

„Az együttműködés legnagyobb gátja, hogy a Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) olyan dolgot követett el saját tagjai ellen is, amilyenre még nem volt példa Magyarországon. Miközben egy másik érdekvédelmi szervezet aktív akcióba kezdett a kötelező óraszám emelése ellen, s egy jobb oktatásfinanszírozásért, a PSZ több vezetője az ellenérdekelte politikai hatalom mellé állt; olyan intézkedések mellé, amelyek tanárok tízezreinek állását veszélyeztetik. Együtt kell működ-nünk ezek után is, de nagyon nehéz lesz.”

A PSZ vezetői nem álltak a hatalom intézkedéseivel szembe. Az érdekegyeztetés során és más alkalommal is rendszeresen megfogalmaztuk bírálatunkat és a módosításokra vonatkozó javaslatunkat. Erről a Magyar Nemzet is többször tudósított, és közölte a magyar közoktatás napján (2006. november 22-én) megjelent hírdetésünket is. Ebben megfogalmaztuk elvárásainkat, kompromisszumos javaslatainkat. Ennek nyomán született meg a pedagógusok számára ingyenesen elrendelhető két óra visszavonása. Attól, hogy más módszerekkel próbálkoznak az érdekérvényesítés területén, nem vagyunk a kormányintézkedések támogatói. Az pedig tényszerűen bizonyítható, hogy ez az út több eredményt hozott, mint a PDSZ országos sztrájkja, tüntetései. *ÁROK ANTAL ALELNÖK, PSZ*

KÖZNEVELÉS

(2007. november 9.)

A PSZ a jövő évi költségvetésről

Nemcsak a pénz kevés, a finanszírozási rendszer maga is hibás – így fogalmazott *Arok Antal*, a Pedagógusok Szakszervezetének nemrég kinevezett elnöke azon a sajtótájékoztatón, amelyen ismertette a szakszervezet kifogásait a jövő évi költségvetéssel szemben. (A korábbi elnök, Varga László azért mondott le pozíciójáról, mivel a Szakszervezetek Együttműködési Fórumának elnökévé nevezték ki.)

Arok Antal példaként említett egy tatabányai középiskolát, ahol eddig a központi költségvetésből kapott normatíva a költségek 71 százalékát, jövőre pedig mindössze a felét fedezi. persze ez az arány a különböző iskolatípusoknál más és más, de mindenhol jelentős mértékben csökken – tette hozzá.

A PSZ kevesnek tartja a pedagógusok továbbképzésére szánt összeget is, amely évekig csökkent. Idén ugyan nem változott, de ez azt jelenti, hogy reálértékben kevesebb lett, és csökkent a pedagógusok bére is. Ezt némileg enyhíti az, hogy a 13. havi juttatás első felét július 1-jétől kifizették, a második felét januárban kapják meg a pedagógusok. A szakszervezet további kiegészítésről is tárgyal: egy félhavi fizetés egyszeri kifizetése helyett azonban azt szeretnék, ha ez megjelenne a bértáblában, és januártól 4 százalékkal nőnének a bértábla tételei. A PSZ azt is nehezményezi,

hogy a minőségi munka elismerését szolgáló keresetkiegészítés terén sem történt előrelépés.

Az oktatás hétköznapi gondjai

A Pedagógusok Szakszervezete vezetői tagozatának október 10-én megtartott ülésén részt vett *Arató Ger-gely*, az Oktatási és Kulturális Minisztérium politikai államtitkára is. Rövid előadásában megemlítette, hogy a kötelező óraszám tekintetében nincs összhang a minisztérium és a szakszervezet között, de az ellentét nem akkora, hogy kizárná a konzultációt például a művészeti oktatásról, a napköziről, a sajátos nevelési igényű tanulókról, a szakmai szolgáltatásról és a kollégiumokról. Már csak azért is, mert a napközi, a kollégium és a művészeti oktatás esetében kiegészítő normatíváról is szó van, és a pénzügyi tárcával való egyeztetés során jól jöhet a szakszervezet támogatása.

ÚJ NÉPLAP

(2007. október 26.)

Alap a továbbtanuláshoz

- Meggyőződés, hogy a jól megválasztott képzési irányoknak, magas színvonalú oktatásunknak köszönhetően a Tiszaparti méltó maradt a hatvanas években kivívott rangjához. Ma az ország vegyes típusú középiskoláinak rangsorában előkelő helyen jegyzett intézmény – jellemezte iskoláját *dr. Pataki Mihály* igazgató, a PSZ Intézményvezetői Tagozatának elnöke.

A felsőfokú intézményekben történő felvételi arányok tekintetében immár harmadik éve országos 1. helyen szerepel az iskola. – Ez az eredmény annak is betudható, hogy csak emelt szintű (korábban tagozatos) képzés van iskolánkban, amely természetesen jóval nagyobb esélyt jelent a felvételinél.

Az úgynevezett hozzáadott pedagógiai érték tekintetében országos 3. helyen áll.

- Köztudott, hogy tanulóink különböző szintű tudással és eltérő szocio-kulturális környezetből érkeznek a Tiszapartiba. Azt, hogy közel 90 %-ukat eljuttatjuk a sikeres felvételig, a hozzáadott pedagógiai érték minőségét jelzi – tájékoztatott *dr. Pataki Mihály*.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

(2007. október 27.)

Romló körülmények, kevesebb fizetés

- „Áttekintettük a kormány által a parlament elé terjesztett jövő évi költségvetési törvénytervezet közoktatásra vonatkozó részeit. Számaltam olyan problémával találkozunk, amely tovább növeli nehézségeinket; az elmúlt időszakban amúgy is megszenvedtük a törvény módosítások nyomán született helyi döntéseket. Keresetünk nemcsak reálértékben, hanem nominálisan is kevesebb lett, sok kollégánkat elbocsátották, nagyobb létszámú tanulócsoporthoz jöttek létre, intézményeinknek kevesebb pénzről kell gazdálkodniuk. Tehát élet-és munkakörülményeink romlottak” – olvasta tegnap délelőtt *Gábris Béláné* szakszervezeti bizalmi a miskolci Selyemréti Általános Iskola tanári szobájában azt a levelet, melyet a napokban a Pedagógusok Szakszervezetének Országos Vezetősége fogalmazott meg azzal a céllal, hogy az minden közoktatási intézményben elhangzik, majd a pedagógusok továbbítják a miniszterelnöknek, valamint a szakminiszternek. A Selyemréti Általános Iskola nevelői egyetértettek a levélben megfogalmazottakkal és azzal is, hogy a szakszervezeti bizalmi postára adják.

Gábris Béláné még megjegyezte, a PSZ tavaszi aláírásgyűjtésének eredményeképpen novemberben a parlament napirendjére tűzi a minimálbéhez igazodó közalkalmazotti illetményrendszer. Ennek lényege, hogy a közalkalmazottak a végzett munka mennyiségével és minőségével arányos jövedelmet kaphassanak. *A. A.*

Ne szaporítsuk a szót!

„*En azt gondolom*” – kezdik-folytatják-fejezik be mondandójukat a fontos meg kevésbé fontos nyilatkozók, és megelégednek arról, hogy közben valami olyasmit vesznek el a beszélgetőpartnertől, hallgatótól, amit sose fognak neki visszaadni: tudniillik a drága idejét rabolják.

Merthogy ez a három szó általában teljesen fölösleges. Nyilván a maguk álláspontját hozzák a tudomásunkra, és nem másét: különben biztos jeleznek, hogy kire hivatkoznak, kit idéznek. Hangsúlyozni, hogy ez az én véleményem, csak akkor szükséges, ha valamilyen, az enyémtől eltérő nézettel állítom szembe: „*Ő így látja, én (viszont) azt gondolom, hogy ...*”

Gyakran találkozunk egyéb szaporító formulával is. Például: „*az idei évben*” vagy „*a tavalyi évben*”. Az *idén* ugyanis azt jelenti: 'ebben az évben', a *tavaly* pedig 'az elmúlt évben'. Ennek megfelelően az *idei évben* szó szerint 'az ez évi évben', a *tavalyi évben* pedig 'az elmúlt évi évben'. Nem sok egy kicsit az esztendőkből? Amikor mondhatnánk úgy is, röviden: 2007-ben, 2006-ban.

A büntügyi tudósításokban rendszeresen felbukkan a „*szándékos gyújtogatás*”, noha a *gyújtogatás* már önmagában azt jelenti, hogy valaki „*kártevés céljából, szándékosan és sorozatosan tüzeket, tüzeseteket idéz elő*” (lásd: A Magyar Nyelv Értelmező Szótára). Aki ilyet leír, nyilván látott már nem szándékos, azaz nem megfontoltan, nem akarattal, nem előre elhatározottan elkövetett gyújtogatást is. Én még soha!

A minap az egyik napilapban megjelent gyászjelentés szerint: „*özv. N. M.-né életének 83. évében, váratlan hirtelenséggel elhunyt*”. Ha valóban *hirtelen*, azaz „*átmenet, észrevehető előzmény nélkül, váratlanul és rövid időn belül*” (lásd: ÉrtSz) halt meg, bizonyára nem várták, ha viszont például hosszú betegség után, akkor meg már nem hirtelen következett be a szomorú esemény.

Az *e pillanatban* és a *jelenleg* találkozásából született meg a *jelen pillanatban*. Sokkal rövidebben is ki lehet fejezni, imígyen: *most*. Akad persze, akinek a 6 szótagos változat se elég hosszú, s nem is „*egy alkalommal*” (értsd: nem is egyszer) ezt mondja: „*most jelen pillanatban*”.

Nemcsak nyújtja a kifejezést, de nyelvünket is szegényíti a *során*. Lássuk csak, mit takar? Sor akkor keletkezik, ha egymástól távol álló dolgokat összefüggő, folyamatos rendbe állítunk egymás mellé vagy mögé. Egyes számú főnevet tehát eleve nem követhet e névutó. *Tóth Árpád* írja a Hajnali szerenád című versében: „*Annuska, alszol? bús utcák során!* A bús hajnalban járok egyedül.”. Ám például a *tárgyalás során* legyen inkább a *tárgyalás alatt* vagy *közben*, vagy még rövidebben: a *tárgyaláson*.

Főleg jogászok körében népszerűek az olyan terpeszkedő kifejezések, mint „*bizonyítást nyert*”, „*bevezetésre került*” valami, amit egyszerűen csak *bebizonyítottak, bevezettek*. A pályaudvaron pedig vigyázzunk, ha „*tolatás történik*”, de figyelmünk akkor se lankadjon, ha csupán – *tolatnak*.

A felsorolt nyelvi jelenségek megítélését illetően természetesen lehet velem egyet nem érteni, sőt, akár vitába is szállni. Egy biztos: *én – ezt gondolom!* (*dal-bor*)

A hónap névnapja: Cecília

Eredete: celi (etruszk). Jelentése: szeptember. Névnap: november 22. Változatok: Cecil, Cécile, Cecilia, Cäecilie, Cecily, Cicely (férfi) Cecilio.

A 3. században élt ókeresztény vértanú, Szent Cecília az egyházi zene, a musica sacra védőszentje. Raffaello, az olasz reneszánsz nagy festője orgonával muzsikáló angyalok között ábrázolta, Liszt Ferenc pedig oratóriumot szerzett tiszteletére. *A PSZ 1991-ben november 22-ét, Cecília névnapját jelölte meg a magyar közoktatás napjaként. Ez ugyan véletlen volt, de Cecília elégedetlensége jól illik a szakszervezeti arculathoz.*

Cecilia impulzív, türelmetlen és elégedetlen. Örökös harcban áll az idővel, és sehogy sem akarózik tudomásul vennie, hogy a dolgoknak megvan a maguk rendje: például a nap huszonegy órájának mindenképpen le kell telnie ahhoz, hogy másnap lehessen. Szinte borsószik a háta a menetrendektől és mindennemű időbeosztástól. Hajlamos kapkodva és loholva élni, ám csodák csodája, ettől nem fárad el és nem betegszik meg, remekül érzi magát. Nem bánja, ha körülötte is jövés-menés, láрма van, a legfejvesztettebb zűrzarvarban is kiválóan össze tudja szedni a gondolatait. Ennek megfelelően kedveli a nyüzsgéssel, lótas-futással járó munkaköröket, szívesen megy például riportternek, szakszervezeti vezetőnek. Hivatásától eltekintve is megtalálhatjuk tömeges rendezvényeken, zsúfolt stadionokban, nagyszabású szabadtéri rendezvényeken. Olyan társat keres, akivel osztozhat az élet minden örömeiben, bánatában és akivel hangos szöcskés beszédet is vívhat.

A hónap vice

- Huszonöt hülye számár van az osztályban! – szidja a gyerekeket a tanár.
- Huszonhat! – mondja félhangosan Jancsika. – Mars ki! – bömböl a tanár. Jancsika kimegy, de az ajtóból visszaszó: – Így persze a tanár úrnak lesz igaza!

Szamar vagy, fiam!

Sok pedagógus gyakran használja ezt a minősítést, ki komolyan, ki tréfásan. Pedig a számarról nagyon igazságtalanul tartják azt, hogy lomha, szeszélyes, csökönyös és buta. Mindig lenézett állat volt, a szegénység jelleme, holott végtelenül türelmes jószág, évezredek óta az ember segítőtársa a nehéz helyzetekben. Mivel a számar-nak nagy a lépésbiztonsága, erős és kitartó, valamint képes forróságban, embertelen körülmények között is dolgozni, ezért a világ minden táján hátasként vagy igavonóként vették igénybe: kordékat vontattak, malmokat, cséplőgépeket hajtottak, kútvizet húztak. Az egyiptomiak idősámitásunk előtt háromezer évvel már számarat használtak a piramisok építéséhez. A római korban szent állatként tisztelték. Angliában a számarköhögésben szenvedő gyermeket azzal gyógyították, hogy felültették a hátára. Számos országban ma is inkább számarra pattan a turista, mint taxiba, ha a keskeny utcákban akar barangolni.

A házi számar őse, az afrikai vadszamar a Nilustól a Vörös-tengerig, Szomáliától Etiópiáig mindenütt előfordult. A sivatagos fennsíkakat foglalta el, ahol a gyér növényzet miatt más nagy testű emlős nem boldogult volna. Mivel a nomád törzsek évszázadokon át vadászta húsáért, ma már a veszélyeztetett fajok listáján szerepel. A mintegy háromezer példány kizárólag annak köszönheti fennmaradását, hogy barátságtalan, elszigetelt környezetben él. Egyes tudósok azt sem tartják kizártnak, hogy ezek az afrikai csapatok néhány elvadult házi számartól származnak.

A számar laza kötelékben él, a mén minden párzási idényben új partnert keres magának. Néha „menyasszonyt rabol”, elszökteti más számarcsapat kancáját, de az is előfordul, hogy egy ló lányba szeret bele – a világra jött lószérv termékelen. A szerelmes ifjú fülszaggató i-á, i-á ordítással adja tudtára házassági szándékát, az ötször-tízszor megismételt vallomást még egész tucat horkantó sóhajjással teszi. Ez nemcsak a hölgyekre van hatással, hanem minden vetélytársára is. Mihelyt valamely kanca megszólal, valóságos forrongás támad soraikban. A legközelebbi mén nagyon hízogóként tartja, hogy az őt olyan kellemesen csiklandozó hangokra elsőként válaszolhat. Erre a második, harmadik, tizedik is közbevá, a végén mindannyian kórusban ivöltenek. Az ember szinte megsüketül az észbontó zenebonnától. A vadszamar kifejezetten durván udvarol arájának: harapja, taszigálja, le-föl kergeti. Úgy látszik azonban, hogy a nősténynek éppen erre van szüksége, mert csak ezután mutat hajlandóságot a párzásra. A fiatal csacsi vidám, pajkos, furge teremtés, jókedvét a legböhökésőbb ugrandozásokkal fejezi ki. Ám ha anyjától el akarják választani, fájdalomt még napok múlva is ordítással nyilvánítja ki.

A SZAMARAS EMBER

Be szép, ha nem is igaz, hogy ment: Virágosan, számarháton és sirva. A Biblia írja, Hogy Nagypéntekre nem is gondolt, Csak ment, ment és a szíve szomj volt.	Be szép: pálmák napja holnap S e vén legenda megderül: Tán kerül Ezután is számaras ember Másokért küzdő szerelemmel. Hiszen úgy kell, kell a számarárság.
--	---

Ilyen szomjas szívekkel járják Azóta is, és pálmák nélkül Gyorsult kálváriáját Az Életnek s mit tőle kapni, Szamarháton anyyi, de anyyi Vitéze a Jónak.	Jézus, Tavasz és Jeruzsálem: Be régi-régi történet ez, Ámen, ámen.
--	--

(Ady Endre, 1913)

Latin mondás: Nux, asinus, mulier: verbere opus habent. – A dió, a számar és az asszony verve jó.

Magyar szólások, mondások: Ahol nincs ló, ott a számar is jó. A számar csak számar, ha Bécsbe viszik is. A számar ott nő, ahol legel. Bolond, aki kínál, számar, aki el nem fogadja. Dicséri, mint Szent Péter a számarat. Diófának, számar-nak, asszonyembernek verve veszik hasznát. (A latin mondás magyar változata.) Döglött oroszlánt a számar is rugdossa. Elszenvedí a számar a verést, csak enni adjanak neki. Eminens, mint juhok között a számar. Erős a számar, ha rest is. Felcsúfolta, mint Csengei a számarat. Ha nincs bot a számar hátán, nem üget. Hátul hordja esztét, mint számar a kötényét. Hosszú, mint a számarfül. Hozzászózott, mint számar a bőjthöz. Igen érti számar a szép szót. Igen kell számar-nak a hegedűs. Illik rá, mint számarra a bársony nyereg. Inkább számarra, mint bírja. (Nem érti a dolgot.) Kié a számar, az az ármýka is. Kutyaugatás, számarordítás nem hallatszik mennyországba. Megbecsüli, mint juhász a számarát. Minden számar maga terhet érzi. Nem érti a számar a szép szót. Néha a görény is ordít, nemcsak a számar. Olyan, mint az öszvér: nem tudja, ló-e vagy számar. Ordít, mint a Bálám számarra. Ökörtil számar-tanács. Ökrön dederunt, számaron tulerunt. Se ökre, se számarra. Sóg a számar a fiának. Számar az anya hasában is ősz. Számar az arany lant mellett is számar nóta ordít. Számar a füléről, bolond beszédjéről ismerszik. Számar csacsi fiadzik. Számarlétra. A számar nagyobbra becsüli (többre nézi) a szalmát, mint az aranyat. Számar-döglés, papahalál ritkán esik. Számarak ordítóinak: eső lesz. Számarat fülén, embert szaván. Számartól tanácsot ne kérj. Szűnyog hordta a lisztet, számar a vizet. (Kevés liszt, sok víz: rossz kenyér.) Tarka lótlól, vemhes számartól nem vesznek vámot. Tudja minden számar a maga terhet. Tűzbe jön, mint a pap számarra a fűrészpótól. Veszett ország az, kit számaron dülnek. Nehéz a számarat kutyaságra tanítani. A. A.

A PSZ ORSZÁGOS VEZETŐSÉGÉNEK HATÁROZATA

a jövő évi költségvetési törvénnyel és a rá vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban

1. Elfogadhatatlan a költségvetési tervezet teljesítménymutató rendszere.
Az alapösszeg oly alacsony, hogy a 2005-től 2007 szeptemberéig érvényben lévő normatíváknak csupán a 71–94%-át éri el. (A tizenhat legfontosabb teljesítménymutatóból tizenben.) Ez a megoldás további tökélevonást, összevonásokat és megszüntetéseket eredményez a közoktatásban. A napközis tanulószobai teljesítménymutató alapján járó összeg a pedagógus éves bérének csak 26 százalékát fedezi. Kezdeményezzük az alapösszeg emelését.
Aggályosnak ítéljük a kollégiumok költségvetési forrásainak helyzetét. A lakhatási támogatás és a teljesítménymutató alapján való finanszírozás a 24 órás kötelező foglalkoztatás esetén a tavalyi szinten áll, a kollégiumok zömében viszont 30 órás a kötelező foglalkoztatás, s ezért itt súlyos alulfinanszírozás jelentkezik.
2. Elvárjuk a reálkeresetek javulását, a 2008-as keresetek tekintetében a közszolgálati sztrájkbizottság és a kormány közötti megállapodás teljesülését. A 2008 májusára, a feltételek teljesüléséhez kötött esetleges félhavi illetménynek megfelelő összeg egyszeri kifizetése helyett abban az esetben elfogadható az ezt ellensúlyozó illetménytábla-emelés, ha teljesíti a reálkereset alakulásával kapcsolatos elvárásainkat, és nem változtatja meg a tábla belső arányait. Az adójóváírás és az illetményrendszer együttes alakítását a fentiek figyelembevételével kell megvalósítani. Feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a keresetekkel kapcsolatos intézkedések pénzügyi forrásait a normatívákon és támogatásokon túl, pótlólagosan kapják meg az önkormányzatok.
3. Támogatjuk az óvodafejlesztési törekvéseket, közösségi buszok beszerzési forrásait, és támogatunk minden olyan elgondolást, mely a gyermekszegénység enyhítésére irányul. Fontosnak tartjuk az intézmények rekonstrukcióját, de a beruházások előtt szükséges lenne az intézményrendszer stabilitásának kialakítása.
4. Elfogadhatatlan, hogy nincs pótlólagos forrás a minőségi munka elismerésére, és a kiemelt munkáért járó keresetkiegészítés összege, vetítési alapja sem változott (a normatíva a pedagóguslétszám, az elosztás az összes státusz alapján). A pedagógus-továbbképzésre fordítható támogatási összeg is változatlan, tehát reálértéke csökkent. Ezáltal a pedagógusok közül egyre kevesebben tudnak részt venni a tovább- és átképzéseken.
5. A pótlékok befagyasztása, alacsonyan tartása sem a minőséget, sem pl. a vezetői pályázatok számának növekedését nem szolgálja.
6. Ellenezzük az ún. kis adók összevonását, a szakképzési hozzájárulás önállóalap-jellegét, mert az eddigi felhasználási lehetőségeit továbbra is garantálni kell.

a PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE
Országos Vezetősége

KÖZLEMÉNY

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) szolidáris a jogszerű érdekvérvényesítő akciókkal, maga is szervez ilyeneket. Résztvevői voltunk az egészségbiztosítási rendszer átalakítása ellen szervezett tüntetésnek is.

November 22-én a magyar közoktatás napja alkalmából országgyűlési képviselőket hívtunk látogatásra a nevelési-oktatási intézményekbe, hogy folytassanak párbeszédet a pedagógusokkal, szerezzenek közvetlen tapasztalatot az óvodák, iskolák, kollégiumok, nevelőintézmények működéséről, eredményeiről és mindennapi gondjairól. Döntéseiket pedig mindezek figyelembevételével hozzák meg.

A Liga konföderáció és a PDSZ által 2007. november 21-ére meghirdetett sztrájkhoz nem csatlakozunk. A jogszerű sztrájk előkészítése: a sztrájkbizottságok létrehozása, a fenntartókkal és a munkáltatókkal folytatott tárgyalások ugyanis a széttagolt közoktatásban több időt igényelnek. A még elégséges szolgáltatásra vonatkozó megállapodásokat nem lehet néhány nap alatt megkötni. A szülőket időben kell tájékoztatni.

A sztrájkban való részvételt mindenki egyénileg dönti el. A sztrájkot meghirdető szakszervezetnek sztrájkbizottságot, a közoktatás területén pedig helyi sztrájkbizottságokat kell létrehoznia. Megalakulásukról viszont nincs információnk.

A helyi sztrájkbizottságok hiányában létrejönnek-e a még elégséges szolgáltatásokkal kapcsolatos megállapodások? Róluk intézményi és fenntartói szinten is egyeztetni kell. **Ezek nélkül ugyanis jogsértő sztrájkok szülehetnek, amelyek miatt a résztvevők súlyos munkajogi szankciót szenvedhetnek el.**

PSZ Országos Iroda

MUNKAJOGI KÉRDÉSEK

A további szakképzés hasznosításáért járó illetménynövekedés szabályainak módosítása

138/1992. (X. 8.) kormányrendelet (Vhr.)

14/A. § (1) A pedagógus-munkakörben foglalkoztatott közalkalmazottat a Kjt. 66. §-ának (2) bekezdése alapján az illetménynövekedés akkor illeti meg, ha a besorolása alapjául szolgáló iskolai végzettsége és szakképzettsége mellett - a kinevezésében feltüntetett - további szakképzettséget a kötelező óra legalább tíz százalékban hasznosítja. Ha a számítás közben az egész számhoz kapcsolódó töredék szám a két tizedet nem haladja meg, lefelé, egyéb esetben - kéthavi tanítási időkeretre vetítve - a kerekítés általános szabályai szerint kell a tíz százalékot megállapítani.

Hatályba lép: 2007. 09. 01. napján.

A kötelező pótlékok szabályainak módosítása:

Vhr. 15. §

(2) A pedagógus-munkakörökben foglalkoztatott közalkalmazott pedagógusnak a következő illetménypótlékok járnak:

a) osztályfőnöki pótlék annak, aki iskolában osztályfőnöki feladatokat, kollégiumban önálló tanulócsoport-vezetői feladatot lát el;

c) munkaközösség-vezetői (tanszakvezetői, tagozatvezetői, szakosztályvezetői) pótlék annak, aki intézményi munkaközösség-vezetői (tanszakvezetői, tagozatvezetői, szakosztályvezetői) vagy intézmények közötti munkaközösség-vezetői (tanszakvezetői, tagozatvezetői, szakosztályvezetői) feladatot lát el;

g) területi pótlék annak, aki olyan községi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményben dolgozik - ideértve a többcélú kistérségi társulás vagy intézményi társulás által fenntartott, községi önkormányzat területén tagintézményként működő nevelési-oktatási intézményt is -, amelyik szerepel a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelettel kiadott jegyzékben a Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések között;

Hatályba lép: 2007. 09. 01. napján.

Átmeneti szabályok.

Vhr. 20. § (3) A 15. §-ának (2) bekezdés c) pontja alapján kell a pótlék összegét megállapítani azok részére, akik 2007. szeptember 1-jén vagy ezt követően válnak jogosulttá a pótléokra. Azok részére, akik a 2006/2007. tanítási évben jogosultak voltak tanszakvezetői (tagozatvezetői, szakosztályvezetői) pótléokra, - e feladat további ellátása esetén - legalább a 2006/2007. évi pótlék összegének megfelelő mértékű pótlékokat kell biztosítani a 2007/2008. tanítási évben is.

Ki viseli a foglalkozás-egészségügyi ellátás díját?

A munkavégzés egészséges és biztonságos követelményeinek megvalósítását az Mt. és a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) egyaránt a munkáltató kötelezettségévé teszi. Az Mvt. 60. § (1) bekezdése alapján a munkavállaló csak a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályoknak megfelelően végezhet munkát. Az Mvt. 58. §-a kötelezi a munkáltatót foglalkozás-egészségügyi szolgálat biztosítására, és a munkáltató köteles a szolgálatot igénybe venni a 33/1998. (VI. 24.) NM rendeletben meghatározott esetekben (előzetes, időszakos, soron kívüli munkaköri alkalmasság vizsgálat, záróvizsgálat stb.).

E rendelkezések kapcsán érdemes áttekinteni, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján ki viseli a foglalkozás-egészségügyi ellátás keretében felmerülő költségeket, és hogy a munkaköri alkalmassági vizsgálatok költségei részben vagy egészben átháríthatók-e a munkavállalókra.

A kötelező egészségbiztosítási ellátásokról szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) már korábban is úgy rendelkezett, hogy a külön jogszabályban meghatározott munkahigiénés szűrő- és ellenőrző vizsgálatok, továbbá foglalkozás-egészségügyi ellátások nem az Egészségbiztosítási Alap (E. Alap) terhére vehetők igénybe [Ebtv. 18. §]. A 2006. évi CXV. törvény a fenti rendelkezést 2007. január 1-jétől akként módosította, hogy nem az E. Alap terhére vehetők igénybe a külön jogszabályban meghatározott foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatások, amennyiben nem az ellátást igénybe vevő biztosított foglalkozási megbetegedése, illetőleg

üzemi balesete miatt váltak szükségessé. Új szabály, hogy ugyancsak nem az E. Alap terhére vehetők igénybe az előző ellátások keretében kezdeményezett további járóbeteg-szakellátások.

Az Mvt. 2. § (2) bekezdése előírja, hogy a munkáltató felelős az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításáért. A munkavállalók munkavédelmi kötelezettségei nem érintik a munkáltató felelősségét. A munkáltatói feladatok teljesítésével összefüggésben keletkező költségeket és egyéb terheket nem szabad a munkavállalóra hárítani.

A fentiekből következik, hogy a munkáltatónak kell viselnie azokat a költségeket, amelyek az Mvt. által előírt foglalkozás-egészségügyi szolgálat biztosításával, illetve az e körben szükséges, az E. Alap terhére el nem számolható vizsgálatok elvégzésével összefüggésben merülnek fel.

A fenti munkáltatói kötelezettség teljesítése körében felmerült költségek a munkavállalóra vagy az új, leendő munkavállalóra nem háríthatók át. Az előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálat költsége még abban az esetben sem hárítható át a munkára jelentkező személyre, ha a munkaviszony létesítésére éppen azért nem kerülhet sor, mert az alkalmassági vizsgálatnak az az eredménye, hogy a munkavállaló, egészségi állapotára tekintettel, az adott munkakörben nem foglalkoztatható.

A foglalkozás-egészségügyi ellátás keretében felmerülő költségeknek a munkavállalóra történő áthárítása egyébként belső jogszabályban lett kihirdetve, vagyis a magyar jogrend részét képező nemzetközi egyezmény rendelkezésébe is ütköznék. A foglalkozás-egészségügyi szolgálatokról szóló 161. számú ILO (Nemzetközi Munkaügyi Szervezet) egyezmény 12. cikke előírja, hogy a munkavállalók egészségének ellenőrzése munkájukkal kapcsolatosan ne okozzon keresetkiesést, legyen díjtalan, és amennyiben lehetséges, munkaidő alatt történjen. Az általunk is ratifikált egyezményt az 1988. évi 33. törvényerejű rendeletben hirdették ki. Az egyezményhez tartozó 171. számú ILO ajánlás 45. pontja még világosabban előírja, hogy a foglalkozás-egészségügyi ellátás a munkavállalók számára költségmentes legyen.

A munkavállalót ugyanakkor jogszabály kötelezi arra, hogy részt vegyen a részére előírt orvosi vizsgálaton. A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse. Így különösen köteles a részére előírt orvosi - meghatározott körben pályaalkalmassági - vizsgálaton részt venni.

Összeállította a Munkaügyi Értesítő 2007. februári száma alapján:

Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária

Figyelemre méltó bírósági döntések

MK 95. szám

I. a) A bíróság a munkáltató rendes felmondása - a továbbiakban: felmondás - miatt indult munkaügyi jogvitában abban az esetben is megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét [Mt. 100. §-ának (1) bekezdése], ha a munkáltató felmondásának indoka megfelel a valóságnak, de nem okszerű.

b) A jogszerű felmondást sem méltányosságból, sem pedig olyan körülményekre tekintettel nem lehet hatálytalanítani, amelyek a munkaügyi jogvita keretein kívül esnek (pl. hogy nem volt célszerű a vállalat átszervezése).

II. Az írásban közölt munkáltatói felmondásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie [Mt. 89. §-ának (2) bekezdése], enélkül a bíróság ugyancsak megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét. E törvényi követelménynek a felmondás indokolása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította. Nem szükséges azonban a felmondási ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok összefoglaló megjelölése is.

III. Vita esetén a munkáltatót terheli annak bizonyítása, hogy az írásban közölt felmondási ok helytálló. Nincs helye olyan új felmondási okok bizonyításának, amelyek közlése a felmondásban nem történt meg.

IV. A megszabott módon közölt munkáltatói felmondás esetén is meg kell állapítani a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét, ha megállapítható, hogy a munkáltató a felmondás jogát nem rendeltetésének megfelelően gyakorolta. Különösen ilyen eset, ha a körülmények arra mu-

tatnak, hogy a munkáltatói felmondás a munkavállaló jogos érdekének csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségének korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányult vagy erre vezetett [Mt. 4. §-ának (2) bekezdése].

I. a) A Mt. 89. §-ának (2) bekezdése szerint a munkáltató köteles felmondását megindokolni, a (3) bekezdés pedig úgy rendelkezik, hogy a felmondás indoka csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehet. A törvény azonban nem sorolja fel tételesen a munkáltatói felmondási okokat, a munkáltató az említett tárgykörökkel összefüggő bármely indok alapján felmondhat.

A gyakorlatban mindemellett szükség van annak közelebbi megvizsgálására is, hogy a munkáltatói felmondás indokolása a törvény helyes értelme szerint milyen követelményeknek kell hogy megfeleljen.

A törvény kiindulópontja az, hogy a munkáltató indokolás nélkül nem szüntetheti meg a munkavállaló munkaviszonyát, ha pedig felmondja, az indokolásnak komolynak és meggyőzőnek kell lennie. Ehhez pedig az szükséges, hogy a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő felmondási ok az Mt. 89. §-a (2) bekezdésének megfelelően való és okszerű legyen.

A felmondási indok valóságának követelménye azt jelenti, hogy a tényeknek meg nem felelő indoklás esetén a munkáltatói felmondás eleve nem fogadható el. A felmondási oknak azonban valósága mellett egyszerűen is kell lennie. A tényeknek megfelelő felmondási indok okszerűségéből lehet ugyanis megállapítani azt, hogy az adott esetben a munkavállaló munkájára a munkáltatónál a felhozott indok következtében valóban nincs szükség, az okszerűsége teszi megalapozottá azt a munkáltatói nyilatkozatot, amelynek célja a munkaviszony megszüntetése.

Nem elegendő tehát a munkáltatói felmondáshoz az az egyébként tényszerűen fennálló indok, amelyből elfogadhatóan nem lehet arra következtetni, hogy miatta a munkavállaló munkájára a munkáltatónál a továbbiakban nincs szükség.

Néhány példát említve: valósága ellenére sem helytálló a munkáltató felmondásának az az indokolása, hogy a munkavállaló a megelőző évben többször beteg volt; ebből ugyanis nem következik, hogy a már egészséges, munkaképes és feladatait kifogástalanul ellátó munkavállaló munkája a munkáltatónál a továbbiakban nem szükséges. Nem fogadható el például az a felmondási indokolás sem, hogy a huzamos ideje munkaviszonyban álló munkavállaló egy esetben késve érkezett a munkakezdésre. Ez ui. elszigetelten bármely munkavállalóval előfordulhat, és a mulasztás jellegének is a figyelembevételével a felmondásra okszerűen nem adhat alapot.

I. b) Az Mt. 90. §-ának szabályai a munkavállaló védelmében szociális megfontolások alapján s a méltányosság figyelembevételével tiltják és korlátozzák, illetve megfelelő feltételekhez kötik a munkáltatói felmondását. Nem teszi azonban lehetővé a törvénykönyv az említett tiltó, illetve korlátozó szabályokba nem ütköző felmondás megtámadását a vázolt körön kívül eső méltányossági szempontok alapján, mert ez a jogbiztonsággal nem férne össze. A jogszerű munkáltatói felmondást tehát nem lehet hatálytalanítani pusztán az eset méltányosságát igénylő körülményei alapján.

A jogbiztonság követelményeiből az is következik, hogy a felmondási ok vizsgálata nem jogosítja fel a bíróságot arra, hogy a munkáltató vezetésének körébe tartozó olyan kérdések eldöntésébe is beavatkozzék, amelyek a munkaügyi jogvita keretein kívül esnek. Olyan felmondás esetén például, amelynek indokolása arra hivatkozik, hogy a munkáltatónál történt átszervezés miatt a munkavállaló munkaköre megszűnt, a munkaügyi jogvitában nem lehet vizsgálni, hogy a megtörtént átszervezés célzerű volt-e, illetve hogy a munkáltató miért az érintett munkavállaló munkaviszonyát mondta fel, s miért nem valamely azonos munkakört betöltő munkatársának munkaviszonyát szüntette meg.

II. A munkáltatói felmondásnak az I. részben vázolt tartalmi követelményeken felül alaki kelléke, hogy a felmondást a munkavállalóval írásban kell közölni, s abból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie [Mt. 87. §-ának (2) bekezdése és Mt. 89. §-ának (2) bekezdése]. A törvénynek ezekkel az alakiságokkal az a célja, hogy a munkavállaló a felmondás vele történt közlése után nyomban megismerhesse és ellenőrizhesse azokat az okokat, amelyekre a munkáltató a felmondást alapítja, és ennek eredményéhez képest módja legyen - esetleg már a munkáltató által az Mt. 89. §-ának (4) bekezdése alapján lehetővé tett egyeztetésen - a felmondás

indokolását vitatnia, illetve cáfolnia is. A szóban levő alaki kellékek nélkül közölt felmondás esetén a munkavállalónak minderre nem lenne lehetősége, s ezért a törvény 100. §-ának (1) bekezdése alapján e kellékek bármelyike hiányában helye van a munkaviszony-megszüntetés jogellenessége megállapításának, mert a felmondás nem a megszabott módon történt.

A gyakorlat főként arra vonatkozólag igényli az eligazítást, hogy mit jelent a munkáltató által közölt felmondási ok világosságának követelménye.

A törvény fenti céljához képest a munkáltatói felmondás abban az esetben fejezi ki világosan a felmondás okát, ha a felmondásban a munkáltató megjelölte azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította. Nem az a lényeges tehát, hogy a felmondás részletező indokolást tartalmaz-e vagy összefoglaló meghatározást használ, hanem hogy a felmondás okaként közöltekből megállapítható legyen: miért nincs a munkáltatónál szükség a továbbiakban a munkavállaló munkájára. Világos tehát pl. az az indokolás is, amelyben a munkáltató pontosan leírja, hogy a munkavállalót egymást rövid időközönként követő három alkalommal a munkaidő alatt italos állapotban találták, de világos a pusztán azt rögzítő indokolás is, hogy a munkavállaló a munkaidő alatt rendszeresen italozott.

Nem világos a fentiekhez képest az az indokolás, amely nem öleli fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kiténik, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség, s így a munkavállalónak nem nyújt lehetőséget sem ellenőrzésükre, sem a munkaügyi jogvitára való felkészülésére. Ilyen megítélés alá esik különösen a tartalmatlan, közhelyeszerű indokolás, pl. hogy "a munkavállaló nem felelt meg a személyéhez fűzött várakozásoknak", vagy pl. hogy "a munkáltatónál a munkavállaló munkakörének betöltésére más elképzelések alakultak ki", illetve hogy "a munkavállaló vezetői magatartásában olyan alapvető hiányosságok tapasztalhatók, amelyek lehetlenné teszik a munkahelyen való működését".

Nem elégteli ki a világos indokolás követelményét a fentieket képest pl. a munkavállaló munkaköri alkalmatlanságára való pusztán hivatkozás sem, ha nem tűnt ki belőle az a közelebbi konkrét körülmény, mely az alkalmatlanságot előidézi. Ennek megjelölése viszont részletezés nélkül is világossá teszi az indokolást. Elegendő tehát annak előadása a felmondás indokolásában, hogy pl. az anyagkönyvelő rendszeresen elemi számítási hibákat követ el, de nem feltétlenül szükséges azoknak az eseteknek a tételei ismertetése, hogy melyek voltak s mikor, milyen körülmények között történtek a hibák.

III. Vita esetén a felmondás indokának valóságát és okszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania [Mt. 89. §-ának (2) bekezdése]. A bizonyítási teher a munkáltatóra hárul egyébként is, minthogy a munkáltatónak áll érdekében, hogy az általa közölt felmondást a bíróság fenntartsa [Pp. 164. §-ának (1) bekezdése].

A munkaügyi jogvitában nemcsak a felmondás indokolásában kifejezetten közölt, hanem olyan további tények és körülmények bizonyításának is helye lehet, amelyek - az indokolás keretein belül maradván - kiegészítik és alátámasztják. A bizonyítás azonban nem lépheti túl a felmondásban közölt indokolás kereteit, mert az ellenkező álláspont lehetővé tenné, hogy a munkáltató a felmondásának jogosságát olyan új felmondási okra alapítsa, amelyet az írásbeli felmondásban törvényben megszabott módon nem közölt. Ebből következik, hogy a munkáltató által eredetileg közölt felmondási okon, illetve okokon felül további felmondási okot a munkaügyi jogvita közben bizonyítani nem lehet. Erre csak újabb munkáltatói felmondás alapján, újabb munkaügyi jogvitában kerülhet sor.

IV. Az Mt. 4. §-a egyebek között kimondja, hogy a törvényben megállapított jogokat és kötelezettségeket rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni és teljesíteni. Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy a Munka törvénykönyvével alapuló jogot nem lehet olyan célból gyakorolni, amely ellentétbe kerül a jog által szolgáltni hivatott céllal.

Mindez a munkáltatói felmondási jog gyakorlására is irányadó. Ehhez képest az egyébként fennálló munkáltatói felmondási jog gyakorlása is jogellenessé válik abban az esetben, ha bizonyítottan rendeltetésével össze nem férő célból, esetleg ártási szándékkal, bosszúból, zaklatásszerűen gyakorolták, illetve ilyen eredményre vezet. Ezért ilyen esetben a munkáltatói felmondás jogellenességét a bíróság az Mt. 100. §-ának (1) bekezdése értelmében állapítja meg.

A munkáltató felmondási jogával való visszaélés abban az esetben is megállapítható, amikor a munkavállaló a munkáltatóval illetve a munkaviszonnyal összefüggésben - a jogszabályok keretei között - véleményét nyilvánította, s a körülmények arra mutatnak, hogy a vele közölt - egyébként szabályszerű - munkáltatói felmondás ezzel összefügg. Ha tehát a bíróság

ilyen esetben megalapozott meggyőződést szerzett arról, hogy a munkáltató a felmondást a munkavállalónak a véleménynyilvánítási szabadsága körében tett észrevétele vagy megjegyzése miatt mintegy következményeként közölte, a felmondás jogellenességét az előbbiek értelmében meg kell állapítania. A munkáltató ugyanis nem azért élhet felmondással, hogy ennek révén elfojtsa a munkavállalók jogos véleménynyilvánítását.

Jogutód lesz-e az az iskola, amelyet több önkormányzat által létrehozott társulás tart fenn?

A felperesek keresetükben a közalkalmazotti jogviszonyuk megszüntetése jogellenességének megállapítását és az anyagi jogkövetkezmények alkalmazását kérték.

A munkaügyi bíróság ítéletével az alperest a felperesek javára elmaradt munkabér, a 13. havi illetménykülönbözet, a felmondási időre járó átlagkereset és 6 havi átlagkeresetüknek megfelelő összeg, valamint kamataik megfizetésére kötelezte.

A megállapított tényállás szerint a felpereseknek az Alsótárogatos Általános Iskolában tanító munkakörben fennállt közalkalmazotti jogviszonya 2003. augusztus 31-ével megszűnt a munkáltató jogutód nélküli megszűnésére hivatkozó munkáltatói intézkedés alapján. L. Község Önkormányzatának Képviselőtestülete a 37/2003. (VIII. 22.) számú határozattal módosított 36/2003. (VIII. 21.) számú határozatával az Alsótárogatos Általános Iskolát és Iskolanapközit 2003. augusztus 31-ével jogutód nélkül megszüntette. A határozat úgy rendelkezett, hogy az alapvető iskolai oktatást, mint kötelező feladatot az L. Községi Önkormányzat az N. és Környéke Oktatási Intézményfenntartó Társulás keretében látja el. A megszüntetett iskola vagyonát az L. Községi Önkormányzat vette át.

A felperesek közalkalmazotti jogviszonyuk megszüntetését azért tartották jogellenesnek, mert álláspontjuk szerint az önkormányzat kötelező alapfeladatának a megállapodáson alapuló átvétele jogutódlásnak minősül, ezért jogviszonyuk csak felmentéssel lett volna megszüntethető.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesek munkáltatójának korábbi fenntartója, az L. Község Önkormányzat Képviselő-testülete tagja az Intézményfenntartó Társulásnak, amely fenntartja és irányítja az N. Általános Iskolát, ahová a perbeli Alsótárogatos Általános Iskola 11 tanulója átkerült az iskola megszűnését követően. A kötelező alapfeladatnak a társulás keretében való ellátását a bíróság megállapodáson alapuló jogutódlásnak minősítette, a felperesek jogviszonyában munkajogi jogutódlásnak az alperest, mint a négy községi önkormányzat által fenntartott N. Általános Iskolát tekintette. Ezért megállapította felperesek közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésének jogellenességét, és a Kjt. 34. §-a alapján marasztalta az I. rendű alperest, míg a II. rendű alperessel szemben a felperesek keresetét elutasította.

Az I. rendű alperes társulási iskola a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperesek keresetének elutasítását kérte.

A megyei bíróság ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta, az I. rendű alperes elleni keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság annak tulajdonított ügyszínű jelentőséget, hogy a megszüntetett iskola „erőforrása” nem kerültek át sem az Intézményfenntartó Társuláshoz, sem az I. rendű alperes társulási iskolához. Ezt az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja szerinti feltétel hiányaként a munkajogi jogutódlást kizáró körülménynek értékelte. Hangsúlyozta, hogy nem lehet jogutód egy olyan általános iskola, amely sem a tanárokat, sem az anyagi erőforrásokat nem vette át.

A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték az Mt. 85/A. §-ában foglaltak téves értelmezése miatti jogszabálysértésre hivatkozva. Egy korábbi, hasonló tényállású ügyben hozott felülvizsgálati határozatban foglaltak alapján vitatták a másodfokú ítélet jogi következtetéseit.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet alaposnak ítélte.

Az irányadó tényállás szerint a felperesek munkáltatója – az Alsótárogatos Általános Iskola – megszüntetését követően az iskola 11 tanulója az I. rendű alperes társulási iskola vette át, mint a négy – köztük a két érintett, L. és N. – község képviselő-testülete megállapodásával létrejött Intézményfenntartó Társulás által fenntartott iskola.

Az I. rendű alperes tehát a megállapodás alapján átvette a megszüntetett iskola által ellátott alapfokú oktatási feladatot, és ez ténylegesen a 11 tanuló oktatásának, a felperesek tevékenységének az átvételét is jelentette. Ezzel az is együtt járt, hogy a feladatmutatókhoz kötött állami normatív támogatás is

az I. rendű alperes fenntartójához került (erre utal a társulási megállapodás 7. pontja). A tevékenység átvételéhez tehát a normatív támogatásra való jogosultság, mint vagyoni értékű jog is kapcsolódott. Ilyen értelemben téves a másodfokú ítéletnek az „anyagi erőforrások” átvételének teljes hiányára vonatkozó ténymegállapítása.

A munkajogi jogutódlás szempontjából az előbbiek megfelelnek a törvényi feltételeknek [a Kjt. 24. § (2) bekezdése alapján a közalkalmazotti jogviszony tekintetében is alkalmazandó Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pont], mert azzal, hogy a korábbi munkáltató által ellátott feladatot, a felperesek által végzett tevékenységet – az ezzel összefüggő költségvetési támogatással – az új munkáltató átvette, a munkáltató személyében következett be jogutódlás, ami felperesek jogviszonyának megszűnését nem eredményezhette. Amennyiben a közalkalmazotti jogviszonyuk további fenntartására a jogutódlás – az önkormányzat döntése folytán – nem volt lehetőség, a jogviszonyt felmentéssel kellett volna megszüntetni. Az adott esetben ez – a jogerős ítélet okfejtésétől eltérően – nem jelenti a megszüntetés terhének elhárítását, minthogy a jogutód munkáltatót fenntartó társulásnak a jogelőd munkáltatót fenntartó önkormányzat is tagja.

A jogerős ítélet indoklásával kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a jogellenes jogviszony-megszüntetés jogkövetkezményei iránti keresetnek a jogalapja körébe tartozó kérdés a jogellenesség megállapítása, minthogy nem megállapítási, hanem marasztalási keresetről van szó. Ezért a munkaügyi bíróság ítéletének rendelkező része ebben a tekintetben nem hiányos.

A munkaviszonnyal összefüggő iratok kézbesítése

A jogszabályi háttér

Az Mt-t módosító 2005. évi CLIV. Törvény 2006. január 1-jétől módosította a kézbesítési vélelem szabályait, hogy arról korábbi számunkban már beszámoltunk. Érdemes azonban visszatérni a kérdésre, és körbejárni a közlés és kézbesítés egyes gyakorlati problémáit. A közlés a jognyilatkozatnak a címzett tudomására jutása. A közlés a nyilatkozatnak az érdekeltnek vagy az átvételre jogosult személynek való átadással valósul meg. A tudomásra jutás a feltétele a jogkövetkezmények beállításának, mint pl. a teljesítés, a perlésre nyitva álló határidők kezdete, stb.

A kézbesítés a közlés egyik módja, az írásban megtett jognyilatkozat meghatározott formában történő átadása a címzettnek. Az írásbeli nyilatkozat a másik féllel történt közléssel válik hatályossá. Csak szabályszerű kézbesítés eredményezhet a címzett részére közlést, tudomásszerzést.

A kézbesítés csak akkor szabályszerű – csak akkor fűződik hozzá jogkövetkezmény –, ha a megfelelő személynek, a megfelelő időben, a megfelelő tartalommal történt.

A jogszabályok – a polgári illetve a közigazgatási eljárásra vonatkozó előírások – részletesen meghatározzák a hivatalos iratok kézbesítési szabályait. Hozzájuk kapcsolódnak a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. Rendelet (Pszr.) hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó speciális rendelkezései.

Az Mt-ben található szabályok a fentiekől részben eltérnek, hiszen a munkaviszony alanyainak – a munkáltatónak, a munkavállalónak, illetve a munkavállalók érdekképviselőinek – írásba foglalt jognyilatkozatai nem minősülnek hivatalos iratnak, így postai kézbesítésük vonatkozásában nem alkalmazhatók a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó szigorúbb szabályok. Az Mt., a Pp. és a Pszr. azonban ezen iratok vonatkozásában is együttesen irányadó.

A közlés módjai: személyes, postai, hirdetmény útján történő

Az Mt. szerint az írásbeli nyilatkozat akkor tekinthető közöltnek, ha az írásbeli nyilatkozatot az érdekeltnek vagy az átvételre jogosult személynek adják át [Mt. 6. § (4) bekezdés].

Az átadás történhet személyesen, az átvétel egyidejű igazolásával, vagy postai úton.

A Pszr. IV. fejezete szól a postai küldemények kézbesítéséről. A posta a feladó által megfelelően lezárt küldeményt – elsősorban levélszekrény útján – kézbesíti, ha a lezárás megsértése nélkül a küldemény tartalmához nem lehet hozzáférni. Kétszer csak a hivatalos iratokat kísérlik meg kézbesíteni, a munkáltató és a munkavállaló, illetve munkavállalói érdekképviselőlet közötti levelezés esetén csak egyszeri kézbesítési kísérletet kerül sor.

Ha a posta a küldeményt nem tudta kézbesíteni, értesítőt hagy hátra és a küldeményt a kézbesítéstől számított 10 napig (hivatalos iratok esetén a második kézbesítéstől számított 5. napig) a postán későbbi személyes átvétel

céljából megőrzi. Erre akkor kerülhet sor, ha a kézbesítés a következő okok miatt hiúsult meg: a nehezen megközelíthető helyre a hírközlési hatóság által kiadott mentesítés alapján a posta nem köteles kézbesíteni; nem volt megfelelő levélszekrény és a személyes kézbesítés megkísérlése is eredménytelen maradt; a helyettes átvévo (a címzett közeli hozzátartozója, szállásadója) átvételi jogcímével kapcsolatos kétség merül fel; a közvetett kézbesítőnek (pl. munkásszálló, irodaház, üzletház, kórház) a postai küldemény nem adható át (pl. ha a címzettet a küldeménnyel kapcsolatban fizetési kötelezettség terheli, ha a küldemény sérült stb.); illetve a címzetten kívüli egyéb jogosult átvévo tagadja meg a postai küldemény átvételét, vagy a küldemény kézbesítéséhez szükséges okirat aláírását.

Az átvételi határidőn belül át nem vett küldeményeket a postai szolgáltató a feladónak visszakézbesíti. Ugyanígy jár el, ha a címzett természetes személy elhalálozott, vagy a szervezet megszűnt, ha a címzett elköltözött, ha a megadott címen több személy volt, aki igényt tartott a küldeményre, ezért a címzett nem volt azonosítható. Ha az átvételt maga a címzett tagadja meg, akkor a postának nem kell a 10 napos határidőt sem betartania a visszaküldéssel. Ezzel a küldemény kézbesíthetetlennek tekintendő.

Ha a levelet tértivevénnyel adták fel, akkor szerepel rajta az átvétel megtörténtének igazolása, illetve elmaradásának a fentiekben felsorolt valamely oka. Ha a címzett új lakcíme a kézbesítés közben kiderül, azt is feltüntetik a tértivevényen, de a posta nem kísérli meg automatikusan az új címre is elküldeni az iratot, erről a feladó dönthet.

Sikeres és sikertelen közlés

Mind személyes, mind postai kézbesítés esetén előfordulhat, hogy a címzett, vagy a levél átvételére egyébként jogosult személy az átvételt megtagadja. A postai küldemények vonatkozásában a Pszr. fent ismertetett szabályai meghatározzák az eljárás módját (az értesítés elhelyezése, a küldemény meghatározott ideig rendelkezésre tartása, majd visszakézbesítése).

Ahhoz, hogy a kézbesítés sikertelenségéhez is jogkövetkezmények legyenek fűzhetőek, az Mt. erre vonatkozóan további rendelkezéseket is tartalmaz.

A kézbesítés megtagadásáról, illetve egyéb módon történő megakadályozásáról jegyzőkönyvet kell felvenni [Mt. 6. §(4) bekezdés].

A jegyzőkönyv igazolása alapján alkalmazható az Mt-nek az a szabálya, mely kimondja, hogy a közlés ebben az esetben is hatályosnak tekintendő, vagyis a címzett saját rosszhiszemű magatartásával nem akadályozhatja meg azt, hogy a közlendő jognyilatkozathoz fűződő joghatályok beálljanak.

Az Mt. jegyzőkönyv felvételére vonatkozó szabálya nem differenciál, rendelkezése tehát korábban úgy volt értelmezhető, hogy mind a személyes, mind a postai kézbesítés vonatkozásában alkalmazandó. A személyes kézbesítésre e szabály egyértelműen alkalmazható, a postai kézbesítésre azonban nem. A törvénymódosítás célja ennek a pontatlanságnak a kiküszöbölése volt, egy új kézbesítési vélelem megfogalmazásával.

Az új kézbesítési vélelem

Az Mt. 6. § új (5)-(6) bekezdésében szereplő módosítás szerint a tértivevénnyel feladott küldeményként kézbesített nyilatkozatot kézbesítettnek – tehát hatályosnak – kell tekinteni akkor, ha az átvételt az érdekelt megtagadta, vagy pedig más okból nem sikerült a kezébe eljuttatni.

A szabály igazodik a Pszr-ben meghatározott, a postát terhelő visszaküldési kötelezettséghez. Ha az érdekelt (címzett) az átvételt megtagadta, a posta azonnal visszakézbesíti a küldeményt a feladónak, és a jognyilatkozat a megtagadással válik hatályossá. Ha más okból nem sikerült a kézbesítés, akkor a posta értesítés elhelyezése után 10 napig még rendelkezésre tartja a küldeményt, amely idő alatt a címzett még átveheti. Csak e 10 nap eredménytelen leteltével válik bizonyossá a kézbesítés lehetetlensége, és kerül sor a küldemény visszaküldésére, ehhez igazodva ebben az esetben a jognyilatkozathoz kapcsolódó joghatályok is e 10. napon állnak be.

A kézbesítési vélelem megdönthető

Ha olyan nyilatkozat kézbesítéséről volt szó, amely tekintetében az Mt. alapján bírósági eljárásnak van helye (pl. a munkáltató munkaviszony megszüntetésére irányuló nyilatkozata), ez a törvényi vélelem megdönthető, a címzett kimentheti magát a bírósági eljárás keretében. Ez a szabály

összhangban van az Mt. 12. § (5) bekezdésével, mely szerint: „e törvényben meghatározott határidő elmulasztása akkor menthető ki, ha e törvény ezt kifejezetten megengedi”.

A vélelem megdöntése iránt az eljárás kezdeményezésével egyidejűleg, a kézbesítési vélelem beálltáról való tudomásszerzéstől számított 15 napon, de legkésőbb a vélelem beálltától számított 6 hónapon belül terjeszthető elő kérelem az illetékes munkaügyi bíróságnál.

A kézbesítési vélelem megdöntésére egyebekben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 99/A. § (3) és (5) bekezdését kell megfelelően alkalmazni. E rendelkezés meghatározza, milyen indokokra hivatkozással lehet a kimentés iránt kérelmet előterjeszteni. Lényegében azt kell bizonyítani, hogy a kérelmező (a levél címzettje) a hivatalos iratot önhibáján kívüli okból nem vehette át. Az önhibát kizárja, ha a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt meg, vagy más okból nem volt szabályszerű, vagy az iratot a címzettnek más okból nem volt módja átvenni (pl. azért, mert a kézbesítésről önhibáján kívül nem szerzett tudomást). Itt jegyezzük meg, hogy a szabály „megfelelő alkalmazása” ez esetben – a fent írtak alapján – azt jelenti, hogy nem a hivatalos iratok kézbesítésére, hanem a tértivevénnyel, az általános szabályok szerint történő kézbesítésre vonatkozó, a Pszr-ben meghatározott szabályok megsértésére kerül sor.

A Pp. szerint a kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják vagy az önhiba hiányát valószínűsítik. Ha a kérelmet elkésetten terjesztették elő, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani. A kérelem tárgyában az a bíróság határoz, amelynek eljárása alatt a kézbesítés történt. A kérelem elbírálása előtt a bíróság a kérelmezőt, illetve a feleket meghallgathatja.

A vélelem megdöntéséhez kapcsolat kiegészítő szabály szerint a bírósági eljárás kezdeményezésére előírt határidőt (pl. az Mt. 202. §-a szerinti harminc napos határidő a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos perekben) a vélelem sikeres megdöntése esetén megtartottnak kell tekinteni [Mt. 6. § (5) bekezdés]. Ez a szabály azt kívánja kiküszöbölni, hogy a címzettet ne érje joghátrány a közlés önhibáján kívüli elmaradására vonatkozó bizonyítási eljárás miatti időcsúszás következtében.

A közlés joghatályai – néhány érdekes eset

Az Mt. 12. §(2) bekezdése szerint a napokban megállapított határidőbe a közlés, a kézbesítés, a hirdetmény kifüggesztésének és levételének napja nem számít bele. Ilyenkor a közlést, kézbesítést, a hirdetmény kifüggesztését és levételét követő nap lesz a határidő első (kezdő) napja.

Bár a bírósági felülvizsgálatra nyitva álló határidő vonatkozásában született, de bármely más – pl. munkajogi szabályon alapuló – határidő számítása szempontjából is érdekes szempontokat tartalmaz a Legfelsőbb Bíróság EBH 2001/501 határozata. Kimondja, hogy ha egy ügyben a kérelmező (érdekelt, címzett stb.) jogi képviselőt vesz igénybe, és a bírósági határozatot (jognyilatkozatot) mindkettejüknek eltérő időpontban kézbesítik, akkor a határidő megnyílását a kérelmező részére való közléstől kell számítani. „A kérelmező jogi képviselőjének utóbb megküldött határozat kézbesítési ideje a jogorvoslati határidőt nem nyitja meg, azt nem hosszabbítja meg”. Részben hasonló a BH 1997. 419. számú esetben levont következtetés is, amely – ugyan társadalmi szervezet határozatának megtámadására biztosított 30 napos határidő vonatkozásában – kimondta, hogy a határidő kezdetét a tudomásra jutástól kell számítani, függetlenül attól, hogy a határozat törvénytörtő voltát az érdekelt nem ismerte fel. Vagyis – cikkünk témájához kapcsolódva – az ítélet lényege az volt, hogy a kézbesítés objektív időpontjához kötődik a perlési határidő kezdete; „nem függ a felperes szubjektív megítélésétől”.

Köztisztviselő fegyelmi ügyében született a BH 1999. 577. Ebben a Legfelsőbb Bíróság kimondta: „a fegyelmi tanács büntetést kiszabó határozatának meghozatalával a fegyelmi eljárás befejeződik. A határozat kézbesítése nem a fegyelmi eljárás része, hanem az azt lezáró munkáltatói intézkedés közlése. Amennyiben a határozat meghozatalakor a köztisztviselő jogviszonya fennállt, a határozatot – arra alapítva, hogy a közszolgálati jogviszonyból eredő fegyelmi jogkört csak a jogviszony fennállása alatt lehet gyakorolni – kizárólag amiatt, hogy azt már a jogviszony megszűnését követően kézbesítették, nem lehet hatályon kívül helyezni”.

Csak a tájékozott ember tud élni jogaival, csak a felkészült szakszervezeti vezetőnek van esélye az érdekérvényesítésre, kollégái meggyőzésére!

Olvassa rendszeresen a PEDAGÓGUSOK LAPJÁT!